

KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2022-2032 – SOKNDAL KOMMUNE

PLANBESKRIVELSE

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET XX.XX.XXXX SAK XX/XX

KONSULENT: MARIUS J ROSENBLAD
ARKIT AREALPLAN AS
HOLAMOEN 3, 4460 MOI

Plannavn	Kommuneplanens arealdel 2022-2032 – Sokndal Kommune
Oppdragsgiver	Sokndal Kommune
Plankonsulent	Arkit Arealplan AS Marius Janvin Rosenblad

Versjon	Beskrivelse	Dato
1	Planforslag til førstegangsbehandling	13.05.2024
	Planforslag til andregangsbehandling og sluttvedtak	xx.xx.xxxx

Dokumentene tilhørende kommuneplanens arealdel i Sokndal kommune er utarbeidet i samarbeid med Arkit Arealplan AS. Opphavsretten tilhører Arkit Arealplan AS. Dokumentet skal kun benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver.

INNHold

1 innledning.....	3
2.1 Kommuneplanens visjon og målsetting.....	4
2.2 Planens virkeområde og plankrav.....	4
2.3 Fakta om Sokndal kommune	5
2.4 Kommunens organisering og medvirkning i planarbeidet	6
3 Endringer fra tidligere kommuneplan	7
3.1 Arealregnskap	8
3.2 Arealinnspill og konsekvensutredning.....	10
3.3 Risiko- og sårbarhetsanalyse.....	10
4 Nasjonale, regionale og lokale føringer.....	13
4.1 Nasjonale og regionale føringer.....	13
4.2 Lokale føringer	15
4.3 Samfunnsdelens arealstrategi og FNs bærekraftsmål	15
5 Arealformål og kommuneplanens innhold	16
5.1 Innledning.....	16
5.2 Vurdering etter naturmangfoldloven	17
5.3 Kulturminnevern.....	18
5.4 Overvannshåndtering og flom	18

5.4.1	Overvannshåndtering	18
5.4.2	Flom	18
5.5	<i>Barn og unge</i>	19
5.5.1	leke- og Uteoppholdsareal.....	19
5.6	<i>Universell utforming</i>	20
5.7	<i>Bebyggelse og anlegg</i>	20
5.7.1	Boligbebyggelse	20
5.7.2	Fritidsbebyggelse	25
5.7.3	Sentrumsformål	27
5.7.4	Offentlig eller privat tjenesteyting.....	28
5.7.5	Fritids- og turistformål	29
5.7.6	Råstoffutvinning.....	31
5.7.7	Næringsbebyggelse.....	32
5.7.8	Idrettsanlegg	33
5.7.9	Andre typer bebyggelse og anlegg	34
5.7.10	Grav- og urnelund.....	34
5.7.11	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	34
5.8	<i>Samferdselsanlegg og teknisk infrastrukturu</i>	34
5.9	<i>Grøntstruktur</i>	35
5.10	<i>Landbruks-, natur- og friluftsfomål samt reindrift</i>	35
5.10.1	Landbruk.....	36
5.10.2	Viktige landbruks- og kulturlandskapsområder.....	36
5.10.3	Spredt bolig- og fritidsbebyggelse	37
5.10.4	LNFR – spredt næringsbebyggelse	38
5.10.5	Friluftsliv	38
5.10.6	Naturområder.....	39
5.11	<i>Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone</i>	39
5.11.1	Strandsonen	39
5.11.2	Kystsonen.....	40
5.11.3	Vann og vassdrag.....	40
6	Samlede virkninger av planen	41
6.1	<i>Kommuneplanens forhold til FNs bærekraftsmål, kommunens mål og arealstrategi</i>	41
6.1.1	Kommuneplanens forhold til Fns bærekraftsmål 2, delmål 2.3 og 2.4.	41
6.1.2	Kommuneplanens forhold til FNs bærekraftsmål 6, delmål 6.6.....	42
6.1.3	Kommuneplanens forhold til Fns bærekraftsmål 8, delmål 8.3 og 8.4	43
6.1.4	Kommunens forhold til FNs bærekraftsmål 11, delmål 11.1, 11.2, 11.3, 11.4 og 11.7.....	45

6.1.5	Kommuneplanens forhold til bærekraftmål 12, delmål 12.2.....	48
6.1.6	Kommuneplanens forhold til FNs bærekraftmål 13, delmål 13.1 og 13.3.....	48
6.1.7	Kommuneplanens forhold til FNs bærekraftmål 15, delmål 15.1, 15.5 og 15.9.....	50

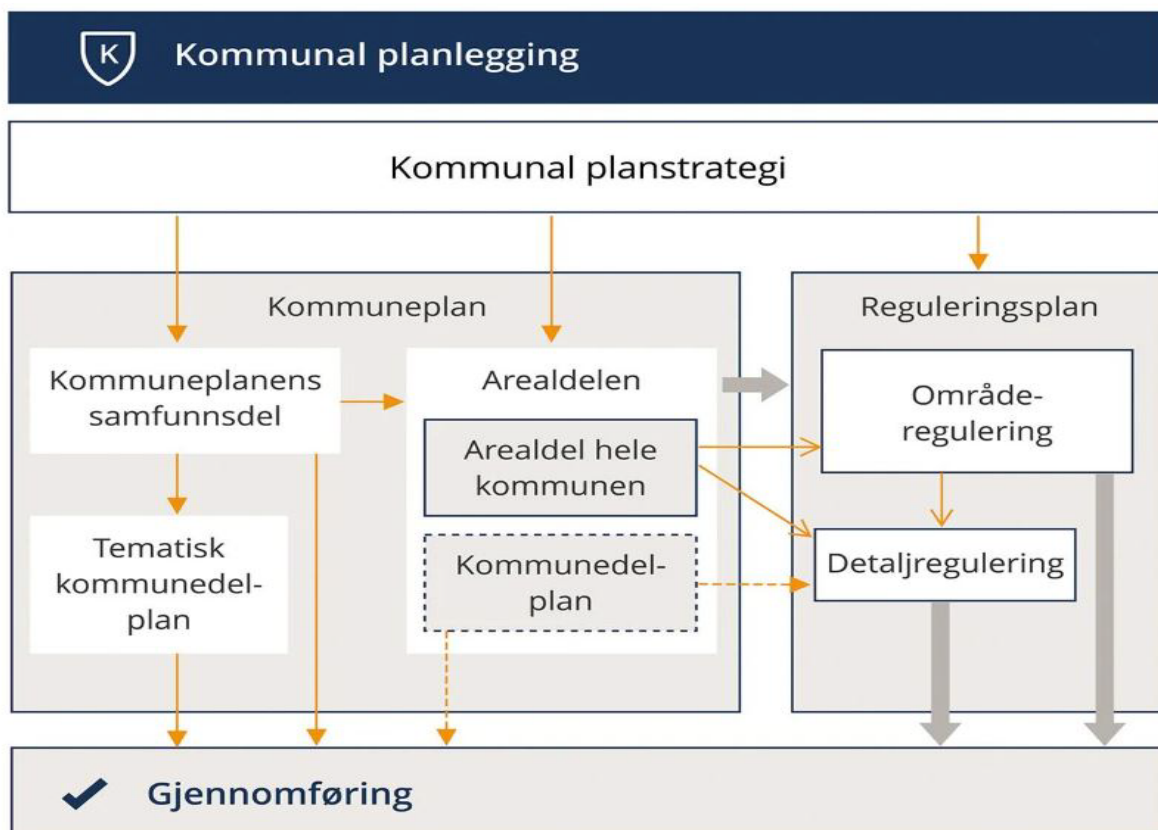
1 INNLEDNING

Alle kommuner er pålagt å ha en kommuneplan som sier noe om hvordan kommunen ønsker å utvikle seg. I kommuneplanen ligger det en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen tar for seg overordnede styringsgrep som fastsetter langsiktige mål og strategi for utvikling og arealdelen tar tak i disse strategiene og synliggjør hvordan dette kommer til uttrykk i arealbruken, ved å styre hvor det skal kunne bygges nye boliger, fritidsboliger eller næringsetableringer, hvor tett og høyt det skal kunne bygges i ulike områder. I tillegg skal det være like stort fokus på de områder hvor det ikke skal være tillatt med utvikling eller bygging – som grøntområder, naturområder og områder for beite og jordbruk.

Arealdelen består av plankart og planbestemmelser som blir juridisk bindende for arealbruken, samt en planbeskrivelse med tilhørende konsekvensutredning. I arealdelen skal det synliggjøres hvordan kommunale, nasjonale og regionale mål, retningslinjer og overordnede planer for arealbruk er i hensyntatt. Den skal være utformet i et langsiktig perspektiv, og må derfor være definert slik at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter.

Varsel om oppstart for rullering av kommuneplanen ble lyst ut i juni 2020. Innen arbeidet med arealdelen kunne igangsettes skulle kommuneplanens samfunnsdel først ferdigstilles.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret den 31.10.2022

FIGUR 1: FIGUR 1: ILLUSTRASJON AV KOMMUNAL PLANLEGGING – KILDE: WWW.REGJERINGEN.NO

2.1 KOMMUNEPLANENS VISJON OG MÅLSETTING

Sokndal kommunes visjon fra kommuneplanens samfunnsdel er:

«**Det gode liv i Sokndal**». Denne visjonen er fastholdt fra tidligere kommuneplan og bygger på at man skal skape et godt liv i Sokndal i alle livets faser. «*fra vugge til grav*».

Visjonen det gode liv bygger på Cittaslow-bevegelsens mål om å ta vare på mangfoldet og særtrekket som Sokndal har å by på. Hovedmålet er å bedre livskvaliteten til innbyggerne, skape identitet til stedet, gjestfrihet og en bærekraftig utvikling. Disse hovedprinsippene legger føringer for hvordan man skal fremme «*det gode liv*».

I Sokndal kommune er det en målsetning å tilrettelegge for differensiert botilbud for å dekke de forventede behovene kommunen vil ha, samtidig som det vil være et positivt tiltak for å gjøre kommunens boligstruktur mer attraktiv for nye etableringer. Dette innebærer blant annet frigjøring og redusering av uønsket nedbygging av friområder og dyrket jord. Kommunen gjennomgått de urealiserte avsatte byggeområdene i gjeldende arealdel og tatt stilling til om disse kommer i konflikt med dyrket jord eller andre verdier (natur/landskap/kultur). På bakgrunn av denne gjennomgangen er de aktuelle områdene enten redusert eller fjernet i sin helhet. Ellers har det vært en målsetting om at det skal være nok tilgjengelig næringsareal for store og små næringsdrivende i kommunen. I den sammenheng vil det være viktig å samle og avsette nytt areal for næring på de største næringstomtene i kommunen.

Når det angår fritidsboligområder og turisme har kommunen en målsetning om at det skal tilrettelegges for en større andel utleiemuligheter, fortrinnsvis sjønære områder. Målet med kommuneplanens arealdel er å legge til rette for en arealforvaltning som gir en god, levende og mangfoldig kommune med variert tilbud for både innbyggerne og gjestene.

Kommuneplanen skal gi klare rammer for de som vil bygge og fungere som et godt verktøy for god og effektiv saksbehandling i plan- og byggesaker. For både innbyggere, næringslivet og for kommunen skal kommuneplanen gi forutsigbarhet og bidra til utvikling og vekst.

2.2 PLANENS VIRKEOMRÅDE OG PLANKRAV

Planens virkeområde er hele Sokndal kommune. Ved motstrid mellom kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner vil arealdelen som hovedregel gjelde foran eldre planer (vedtatt før ny pbl. Fra 2008) For eldre planer betyr dette at i tilfeller hvor kommuneplanen angir nye føringer for arealbruk eller utnyttelse, vil de delene av reguleringsplanen som er i motstrid med kommuneplanen tilsidesettes. I enkelte tilfeller kan det bli stilt krav om reguleringsendring, for å gjøre det mulig å gjennomføre tiltak ved motstrid.

For vurdering om et tiltak kan få «vesentlige virkninger for miljø og samfunn» skal det være tilsvarende som for plankravet i plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd. Tiltakets omfang, samlede virkninger og konsekvenser, sett opp mot det området tiltaket befinner seg i, vil ha betydning for om et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Slik arealdelen er lagt opp vil det for samtlige områder som er avsatt til utbyggingsformål kan tiltak som nevnt i pbl. §20-1 første ledd bokstav a, b, d, e, g, k, l og m ikke finnes sted før området inngår i en reguleringsplan eller er innenfor bestemmelsene i kommuneplanen. Dersom kommunen vurderer at et tiltak etter plan- og bygningsloven kan medføre vesentlig økt miljøbelastning i form av forurensing, støy, trafikk eller andre vesentlige negative virkninger for nærmiljøet skal det kreves reguleringsplan.

For viktige naturverdier menes: naturtypelokaliteter i naturbase, truede naturtyper truede arter og naturvernområder.

For barn og unges interesser menes: Arealer som benyttes til leke- og uteoppholdsområder, stier/barnetråkk og veier som benyttes til skolevei, samt friområder og grøntområder for rekreasjonsbruk. For at arealer skal betegnes som «benyttet» forutsettes det jevnlig bruk av barn og unge. Det kreves dog ikke at arealene er jevnlig benyttet hele året.

2.3 FAKTA OM SOKNDAL KOMMUNE

Sokndal kommune ligger i Rogaland fylke på sørvestkysten av Norge. Som en av Rogalands minste kommuner har Sokndal et landareal på 267 km² og en kystlinje på ca. 65 km. Kommunen har en variert natur med både fjell, skog, kystlinje og elver. Kysten består av en rekke vakre strender og bukter, med mulighet for fiske, bading, dykking og andre aktiviteter knyttet til havet. Kommunen har også et rikt marint dyreliv og en rekke naturvernområder langs kysten.

Potensielt tilgjengelig strandsoneareal er på 4042 daa og om lag 80% av innbyggerne har trygg tilgang til rekreasjonsareal og 76% til nærturterreng. På landsbasis ligger dermed Sokndal kommune godt over gjennomsnittet på henholdsvis 61% og 47%, jfr. SSBs statistikk.

Kommunesenteret er tettstedet Hauge i Dalane og er et viktig kommunikasjonsknutepunkt for kommunen og regionen. Kommunen har et godt utbygd kommunalt tjenestetilbud, og innbyggerne har tilgang til både barnehager, skoler, helsetjenester og andre viktige tjenester. De siste årene har befolkningsveksten i kommunens stagnert. Dette henger sammen med at det fødes færre mennesker og at flere unge flytter på grunn av jobb. Som samfunnsdelen beskriver, vil andelen eldre øke samtidig som andelen unge reduseres. En av Kommuneplanens oppgaver er dermed å legge til rette for at konsekvensene av den kommende eldrebølgen er håndterbare. Som et tiltak skal det legges til rette for muligheter for et differensiert botilbud som åpner for at blant annet de eldre brukergruppene gis boliger hvor de kan bo trygt og godt livet ut.

Ifølge SSBs tettstedsdefinisjon har Sokndal kommune har pr. 2022, 3324 innbyggere. Gjennom planperioden har kommunen et strategisk mål om tomteutvikling og befolkningsvekst på 1%. Prognosene for forventet befolkningsvekst i 2030 og 2050, sier at innbyggertallet vil synke til henholdsvis 3182 og 2938. Det vil si en reduksjon på 4,27% i 2030 og 11.61% i 2050.

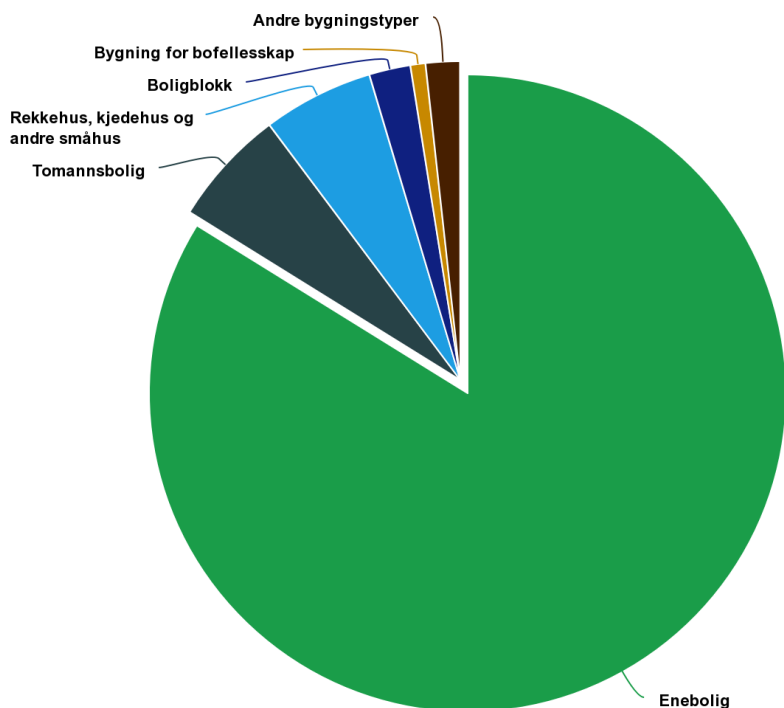
Av kommunens totale på 294,98 km² er det kun 9,86 km², altså 3,34%, som er bebygd. Teknisk infrastruktur, næring og offentlig og privat tjenesteyting står for 72% av det totale bebygde arealet.

Det bor ca. 12 innbyggere pr. km² i kommunen og 65% av innbyggerne bor i tettsteder.

Kommunens fordeling av boligtyper er som vist i figur 2 under. I kommunen er det totalt 1956 boliger, som er delt inn i følgende: 1640 eneboliger, 116 tomannsboliger, 110 rekkehus (kjedehus og andre småhus), 41 boligblokker, 15 bygninger for bofellesskap og 34 andre bygningstyper. I tillegg er det totalt 315 hytter og andre fritidsboliger i kommunen.

SSBs oversikt viser at det på boligsiden har vært en svært begrenset utbygging i 2022, med bare 2 nye boliger og 1 fritidsbolig. Kommuneplanen som et styringsdokument i arealforvaltningen, er dermed et

svært viktig verktøy i arbeidet mot å nå målsettingen om befolkningsvekst på 1%.
Boligene i kommunen

FIGUR 2: FIGUR 2: BOLIGER I KOMMUNEN - KILDE: BOLIGER I SOKNDAL KOMMUNE, STATISTISK SENTRALBYRÅ.

2.4 KOMMUNENS ORGANISERING OG MEDVIRKNING I PLANARBEIDET

Formannskapet er Sokndal kommunes planutvalg og har hovedansvar for den praktiske gjennomføringen ved å rullere arealdelen.

I henhold til plan- og bygningslovens § 5 skal enhver som fremmer planforslag legge til rette for medvirkning. I enhver prosess skal kommunen påse at dette er oppfylt, samt sikre gode muligheter for medvirkning for grupper og interessenter som ikke er i stand til å delta direkte.

I kommuneplanens samfunnsdel er det formulert følgende strategi for medvirkning:

«Helse, livskvalitet og gode levekår er samfunnets felles prosjekt. Sokndal skal være et godt sted å vokse opp. Alle innbyggerne skal føle seg trygge, oppleve mestring og på egne premisser være med å utvikle kommunen gjennom deltakelse og medvirkning.»

FIGUR 3: FIGUR 3: PLANPROSESS VED UTARBEIDELSE AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL – KILDE: WWW.REGJERINGEN.NO

Da planprogrammet for rullering av kommuneplanens arealdel ble lagt ut til offentlig ettersyn ble det ila. høringsperioden sendt inn 32 innspill til planprogrammet. Disse ble vurdert i forbindelse med fastsettelse av planprogrammet den 21.09.2020.

Rullering av kommuneplanens arealdel ble publisert i lokalavisen og på kommunens hjemmesider den høsten 2022 med frist for å komme med merknader innen 19.10.2022.

Parallelt med varsel om oppstart og kommuneplanarbeidet, ble det invitert til folkemøter og dialogmøter med næringslivet i kommunen for å innhente relevante og nødvendige innspill til planarbeidet.

Innspill om ønskede utviklingsområder er vurdert med utgangspunkt i viktige forhold knyttet til miljø, naturressurser og samfunn. Alle innspill er vurdert med sikte på utbyggingsbehovet som kommunen ventes å ha i et 10 til 12-års perspektiv. Samtidig har det gjennom hele prosessen vært en forutsetning at avsetning av nye arealer til utbygging betyr at tilsvarende areal omdisponeres fra andre steder.

I forbindelse med offentlig ettersyn av planforslaget, kan det være aktuelt å avholde nye folkemøter med innbyggerne og dialogmøter med næringslivet. Hensikten med disse møtene vil være å gi kommunens innbyggere og næringsdrivende en presentasjon av planforslaget i tillegg til å åpne for diskusjon rundt de ulike endringene som er utført i rulleringen.

Utvidet varsel for innspill knyttet til fritidsboligbebyggelse

Ved gjennomgang av planutkast sommeren 2023 ble det fra styringsgruppa spilt inn ønsker om å invitere til en ny høringsrunde, hvor det spesifikt ble bedt om innspill knyttet til nye områder for fritidsboligbebyggelse. Det ble gitt frist for innspill fra 17.06.2023 til 07.08.2023. Til denne utlysningen ble det mottatt 5 nye innspill for ønsket omdisponering. Samtlige innspill ble helt eller delvis i hensyntatt. Disse kommer frem av vedlagt endringsdokument og konsekvensutredning.

3 ENDRINGER FRA TIDLIGERE KOMMUNEPLAN

Når den nye kommuneplanen vedtas, vil kommuneplanens arealdel fra 2007 – 2018 oppheves.

Den juridisk bindende delen av planen består av plankart med tilhørende temakart og bestemmelser.

For å gi ytterligere kontekst og bakgrunnsinformasjon om planen, er det utarbeidet en planbeskrivelse med konsekvensutredning, endringsdokument og risiko- og sårbarhetsanalyse som vedlegg. Disse dokumentene er ikke juridisk bindende i seg selv, men har til hensikt å supplere og utfylle de førende plandokumentene.

I all hovedsak er planmaterialet fra gjeldende plan gitt en fullstendig overhaling, slik at planen er tilpasset nyere tids retningslinjer og forskrifter og med det gir en mer helhetlig og enklere saksbehandling i arealplanlegging og i bygge- og fradelingsaker.

Som en del av rulleringen er plankartet delt inn i flere ulike temakart som definerer alt fra hensynssoner, faresoner, sikringssoner og bevaringsområder m.m. De ulike temaene fra gjeldende plan er gjennomgått og

justert i henhold til nye grensesettinger og utredninger utført i forbindelse med nyere tids reguleringsarbeid, veiledere og retningslinjer. I tillegg er alle arealformål gjennomgått og justert hvor det har vært hensiktsmessig å gjøre dette, sett i sammenheng med eksisterende reguleringsplaner og interne forhold i området.

Alle omdisponeringer av arealformål og justeringer av ulike temakart er omtalt i et eget endringsdokument og følger som vedlegg til planbeskrivelsen. Alle nye områder hvor omdisponering er i konflikt med gjeldende plans formål eller andre viktige hensyn er vurdert i et eget vedlegg for konsekvensutredning. Områder som ikke er endret og videreføres fra gjeldende til ny kommuneplan er ikke omtalt.

Kommuneplanens arealdel innebærer ikke gjennomføringsplikt for tiltakene som er tatt inn

Som et ledd i arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel, er det satt opp et arealregnskap som viser endringer i avsatt areal fra gjeldende til ny kommuneplan. Arealregnskapet viser også hvordan rulleringen forholder seg til LNFR formålet og til de ulike områdene for spredt bebyggelse

3.1 AREALREGNSKAP

Formål (antall områder før / antall nå)	Avsatt areal gjeldende plan (daa)	Avsatt areal rullering (daa)	Endring areal (daa)
§11-7. nr. 1 – Bebyggelse og anlegg			
Boligbebyggelse	2303,2	2103,1	-200,1
Fritidsbebyggelse	3945,6	1539,3	-2406,3
Sentrumsbebyggelse	65,4	113,2	47,8
Offentlig eller privat tjenesteyting	118,4	146,1	27,7
Fritids- og turistformål	161,1	157,3	-3,8
Råstoffutvinning	19087,7	16510,2	-2577,5
Næringsbebyggelse	1078,7	1047,8	-30,9
Idrettsanlegg	1450	1562,7	112,7
Andre typer bebyggelse og anlegg	1,7	23,2	-21,5
Uteoppholdsareal	5,4	5,2	-0,2
Grav- og urnelund	47,7	47,7	0
Kombinert bebyggelse og anleggsformål	210,9	346,9	136
§ 11-7. nr 2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur			
Veg	417,3	424,3	-7
Havn	29,5	29,3	-0,2
Hovednet for sykkel	14,1	14,4	0,3
Kollektivknutepunkt	4,5	4,5	0
Parkering	22,5	31,6	9,1
§ 11-7. nr. 3 – Grønnstruktur			
Grønnstruktur	35,3	32,9	-2,4
Naturområde	0	958,4	958,4

Turdrag	0	1,5	1,5
Friområde	101,7	224,3	122,6
Park	6,9	504,6	497,7
§11-7. nr 5. Landbruks-, natur og friluftsmål samt reindrift			
LNFR	235 926,1	241119,1	5193
LNFR-Spredt boligbebyggelse	1687,4	1426,8	-260,6
LNFR-Spredt fritidsbebyggelse	619,5	475,1	-144,4
LNFR-Spredt næringsbebyggelse	0	13,1	13,1
Spesialområder (pbl § 25, 1. ledd nr. 6)			
Parkbelte i industristrøk	0	219,3	219,3
§11-7. nr. 6 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone			
Ferdsel	26,1	26,1	0
Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone	40,2	0	40,2
Småbåthavn	32,6	26,9	-5,7
Drikkevann	0	1037,1	1037,1
Naturområde	0	21,9	21,9

Et av hovedmålene gjennom rulleringen av kommuneplanen har vært å se på kommunens landbruksområder og om disse kan utvides. Dette har blant annet medført en total gjennomgang av alle urealiserte avsatte områder for bygging og anlegg og hvorfor disse ikke har blitt utnyttet. Fokuset har vært å frigjøre areal til LNFR der hvor utbygging i gjeldende områder ikke er vurdert som sannsynlig. Samlet sett har dette ført til en betydelig økning i areal for LNFR. Det arealet som kommer frem av tabellen over tar også hensyn til de justeringer som er gjort i tråd med nyere vedtatte reguleringsplaner, slik som bla. Tellenes. I tillegg er det gjort enkelte justeringer for å tydeliggjøre den faktiske bruken av ulike områder i kommunen. Dermed gir den ikke et komplett bilde av rulleringens faktiske hensyn til LNFR-området.

Når det gjelder LNFR er det først og fremst to store områder som er tatt ut til fordel for å frigjøre areal. Dette er eksisterende område for råstoffutvinning i Knubedal og avsatt fritidsboligområde på Frøytlog. Området på Knubedal ble regulert gjennom en egen plan på 90-tallet og har ligget inne gjennom flere rullinger i kommuneplanen. Det er dermed tatt en beslutning om at dette området ikke lenger skal heftes av en slik utnyttelse og at bruken heller burde være som LNFR. Frøytlog beslaglegger både dyrket jord og medfører trafikk over gårdstun og potensielle store inngrep i terrenget, og er dermed ikke et realistisk område for utbygging. Totalt frigir disse to områdene alene 5193 daa til formål for LNFR.

Når det gjelder avsatte områder for råstoffutvinning er dette i utgangspunktet redusert med ca. **3630,3 daa**. I arealtabellen over er det tatt med justeringer i tråd med vedtatt plan på Tellenes, og dermed gjenspeiler tabellens resultat ikke det faktiske forholdet.

I tillegg er det 18 andre områder hvor det ikke foreligger egne reguleringsplaner som er redusert eller fjernet fullstendig til fordel for LNFR. Deriblant et område for råstoffutvinning på Kuåsen.

Disse områdene er ikke på langt nær så store som Knubedal og Frøytlog, men samlet sett utgjør de et tillegg i det frigjorte arealet på 849,1 daa. Dette gir en total omdisponering av areal til LNFR på **5980,1 daa**.

Innenfor disse 5980,1 dekanene er det også frigjort areal tilsvarende **940 daa** dyrket jord.

Omdisponeringen som er gjort i forbindelse med rulleringen viser et stort fokus på revitalisering og ivaretagelse av landbruksområdene og avsatte områder for LNFR. Det er jobbet bestemt mot en plan som ikke unødvendig legger beslag på LNFR-områder og dyrket jord. Alle endringene som er gjort i forbindelse med planen er vist og beskrevet i vedlagt endringsdokument.

3.2 AREALINNSPILL OG KONSEKVENSTREDNING

For nye utbyggingsområder eller hvor det er foreslått en større endring av arealbruken skal det foretas en konsekvensutredning (KU). Kravet om konsekvensutredning er fastsatt i forskrift om konsekvensutredninger etter plan – og bygningsloven.

Alle kommunens grunneiere og næringsdrivende ble invitert til å komme med innspill til planarbeidet. Totalt mottok kommunen 50 innspill. Det er vurdert 34 konkrete innspill for disponering av arealbruk. For endringer i arealformål gjennom vurdering av eksisterende arealreserver og innkommende arealinnspill til oppstart av planarbeidet er det utført en egen ROS-vurdering. Alle innspill som i ROS-vurderingen er anbefalt videreført fra arealbruk til annet enn LNF-formål, eller andre formål som ikke åpner for bebyggelse, er utredet og vurdert opp mot flere variabler i konsekvensutredningen som ligger vedlagt planforslaget.

Temakart Rogaland er benyttet som kartgrunnlag for vurdering av de mottatte arealinnspillene. I den innledende vurderingen som ledet frem til det endelige planforslaget ble arealinnspillene vurdert ut fra følgende kriterier:

- Natur- og miljøforhold (ras, flom, radon, vind, nedbør)
- Natur- og kulturområder / inngrepsfrie områder m.m
- Konflikt med menneskeskapt forhold
- Forurensningskilder
- Transport
- Barn og unge / universell utforming / tilgjengelighet / vesentlig virkning på natur og miljø
- For næringsinnspill ble også tilknytning til eksisterende næringsområder vurdert.

Kommunens forslag til utredningstemaer for konsekvensutredning ble utarbeidet og fastsatt i planprogrammet.

Følgende tema ble listet opp som aktuelle for konsekvensutredning i kommuneplanens arealdel:

miljø: Flom, ras, klima, energi, forurensning, støy, naturmangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljø. I tillegg er det i forbindelse med KU-arbeidet besluttet at også jordbruk skal vurderes for de ulike områdene.

Samfunn: Utbyggingsmønster og transportbehov, også tilpasset sykkel og gange, teknisk infrastruktur, befolkningsutvikling og tjenestebehov, folkehelse, barn og unge, friluftsliv og rekreasjon, næring, samfunnssikkerhet og ROS.

I vedlagt konsekvensutredning er hvert tema innledningsvis gitt en beskrivelse av data og kriterier som er lagt til grunn for vurderingene som er gjort.

3.3 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

Krav om risiko- og sårbarhetsanalyse i planarbeid er fastsatt i plan- og bygningslovens § 4-3.

«Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i

slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap.»

ROS-analysen skal bygge på kunnskapsgrunnlaget som er tilgjengelig for området analyse omfatter. ROS-analyser for egne reguleringsplaner skal følge opp kommuneplanens ROS-analyse ved å fange opp nye føringer. Etter hvert som mer detaljert kunnskap om planområdet og byggeområdet kommer frem, konkretiseres ROS-analysen. Det er utarbeidet en egen samlet ROS-analyse for hvert innspill som direkte omhandler arealdisponering. Denne er vedlagt planbeskrivelsen. Det vises også til vedlagt konsekvensutredning for konkret vurdering av de ulike arealdisponeringer som er anbefalt fremmet til høring.

Innspillnummer	Navn	Administrasjonens vurdering	Etter politisk behandling (1.gb)
1	Atle Mydland Holmen	Anbefales og fremmes til høring	
2	Atle Mydland Sandbekk gruver	Anbefales og fremmes til høring – Alternativt forslag	
3	BJ Mydland AS Rekeland vest	Anbefales ikke og avvises	Tatt inn av LMT ved førstegangsbehandling
4	Bjarne Solli	Anbefales delvis og fremmes til høring	
5	Dagfinn Mydland Rekeland	Anbefales og fremmes til høring	
6	Eirik Grastveit Utvidelse boligområde	Anbefales og fremmes til høring	
7	Sokndal kommune Omgjøring formål til bolig	Anbefales og fremmes til høring	
8	Jan-Ove Grastveit Renseanlegg	Anbefales og fremmes til høring	
9	Ingrid og Svein Frøytlog / Oddvar Hamre Frøytlog	Anbefales og fremmes til høring	
10	Odd Hauge	Anbefales og fremmes til høring	
11	Jan Høyland og Geir Holmen Rossland	Anbefales og fremmes til høring	
12	Johnny Nesvåg Engelsholmen – Nesvåg	Anbefales ikke og avvises	

13	Jostein Elle Nordfjorveien	Anbefales delvis og fremmes til høring	
14	Jostein Elle	Anbefales ikke og avvises	
15	Kjell Ivar Nesvåg Kjempegravene	Anbefales delvis og fremmes til høring – alternativ medfører utvidelse av felt.	
16	Kjell Ivar Nesvåg Nesvåg	Anbefales ikke og avvises	
17	Kjell Ivar Nesvåg Vatland	Anbefales ikke og avvises	
18	Kjell Ivar Nesvåg	Anbefales ikke – Bestemmelser er utformet til å ta slike innspill.	
19	Kjell Ivar Nesvåg Gyland	Anbefales ikke og avvises	
20	Sokndal kommune Idrettsanlegget	Anbefales og fremmes til høring	
21	Norrøn bolig Bøsletta	Anbefales med utvidelse og fremmes til høring	Tatt ut av LMT ved førstegangsbehandling
22	Norrøn bolig Frøyland	Anbefales delvis og fremmes til høring	
23	Oddvar Mydland Gosen	Ønsket disponering er allerede hjemlet – til orientering	
24	Roy Torkelsen Rekefjord	Anbefales ikke og avvises	
25	Teknaconsult Rekefjord	Anbefales ikke og avvises	
26	Titania AS Utvidelse Holmen	Anbefales og fremmes til høring	
27	Titania AS Utvidelse Tellenes	Anbefales delvis og fremmes til høring	
28	Trond Stene Boligfelt Bøbakkan	Anbefales ikke og avvises	

29	Trond Stene Fardalsveien LNFR til bolig	Anbefales ikke og avvises	
30	Rekefjord velforening Fritidsboliger – Rekefjord Stone	Innspill omhandler etterbruk og tas i forbindelse med egen reguleringsplan for området.	
31	Eirik Grastveit – Mikrohytter til utleie	Anbefales og fremmes til høring	
32	Dag Bjørnevoll – Fritidsboliger	Anbefales delvis og fremmes til høring	
33	Atle Roger Mydland – Fritidsboliger	Anbefales delvis og fremmes til høring	
34	Arnt John Sæther – Fritidsboliger	Anbefales delvis og fremmes til høring	
35	Roger Nielsen	Anbefales og fremmes til høring	
36	Rekefjord Stone AS	Anbefales ikke og avvises	Tatt inn av LMT ved førstegangsbehandling

4 NASJONALE, REGIONALE OG LOKALE FØRINGER

4.1 NASJONALE OG REGIONALE FØRINGER

Plan- og bygningsloven og kommuneloven krever at kommunene skal bidra til bærekraftig utvikling, gjennom samordna og helhetlig planlegging. FNs menneskerettigheter og bærekrafts mål skal ligge til grunn i planarbeidet.

En bærekraftig samfunnsutvikling er en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. For å ivareta en bærekraftig utvikling må det i planarbeidet tas hensyn til alle tre bærekraftsområdene; klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

De gjeldende nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging ble vedtatt i mai 2019. De nasjonale forventningene utarbeides hvert fjerde år og gir en oversikt over mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer.

Regjeringen legger vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn.
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning.
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn.
- Å skape et trygt samfunn for alle.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Derfor er det avgjørende at disse bærekraftmålene blir en del av grunnlaget som

samfunns- og arealplanleggingen.

FIGUR 4: FIGUR 4: FNS BÆREKRAFTMÅL – KILDE: [HTTPS://WWW.FN.NO/OM-FN/FNS-BAEREKRAFTSMAAL](https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal)

Statlige føringer og planretningslinjer som er lagt til grunn i kommuneplanen er:

- Statlige planretningslinjer (SPR) for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming
- Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- Nasjonal jordvernstrategi
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024) «Alle trenger et trygt hjem».

I tillegg er det flere regionale planer, retningslinjer, veiledere og føringer som påvirker utviklingen i Sokndal kommune. De regionale planene skal være rådgivende for kommunens planlegging og vekst.

Noen av de mest relevante er som følger:

- NVEs Flomsonekart delprosjekt Hauge fra 2022 med oppdatert flomsonekart for Sokno.
- Habitatkartlegging av sjørrerbekker langs kysten av Dalane, Rogaland 2021
- Regionalplan for landbruk i Rogaland 2011
- Regionalplan for samordnet arealbruk og transport Dalane 2019 – 2030
- Regionalplan for klimatilpasning i Rogaland 2020-2050
- Regionalplan for jordvernstrategi og matfylket Rogaland.
- Samferdselsstrategi for Rogaland 2018-2029
- Strategi for bioøkonomi i Rogaland 2018-2030
- Regionalplan for sjøareal og havbruk 2017
- Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland
- Regionalplan for folkehelse i Rogaland 2013-2017
- Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning 2017-2024
- Regional kulturplan for Rogaland 2015-2025

4.2 LOKALE FØRINGER

Kommuneplanens samfunnsdel har som visjon «det gode liv i Sokndal». I dette ligger det at alle skal erfare at det er godt å bo i Sokndal i alle livets faser, hele livsløpet fra vugge til grav. Kommunen skal gjennom åpenhet, raushet og samskapning ta i bruk hele samfunnets ressurser for å løse utfordringer og nyttiggjøre mulighetene som kommer. Sokndal skal være et attraktivt sted hvor man kan leve livet ut. Det skal ikke bare være fokus på utvikling av Hauge sentrum, men også legges til rette for at kommunen har levedyktige bygder. Trivsel, trygghet og inkludering skal ligge til grunn for de som ønsker å etablere seg i kommunen.

I tillegg til samfunnsdelens visjon har kommunen andre planer og dokumenter av betydning for planarbeidet. Noen av disse er utarbeidet etter sist kommuneplan vedtak (2015). Det nevnes her spesielt:

- Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Sokndal kommune 2015 – 2025
- Handlingsplan for folkehelsen 2023
- Sokndal kommunes trafiksikkerhetsplan 2019-2026

Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer er tatt med for å sikre klare rammer for bevaringsområder og viktige kulturminnehensyn i arealplanleggingen. Handlingsplan for folkehelse og trafiksikkerhetsplan innarbeides i den grad de er relevante for den overordnede kommuneplanen.

4.3 SAMFUNNSDELENS AREALSTRATEGI OG FNS BÆREKRAFTSMÅL

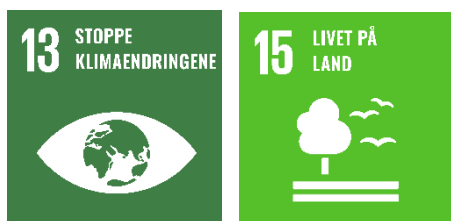
Som en del av rulleringsarbeidet for kommuneplanen er implementering av FNs bærekraftsmål et viktig element. Alle FNs bærekraftsmål må vurderes samlet sett. Hvert mål, noen større enn andre, har sine egne betydninger for arbeidet med kommuneplanen. Arealstrategien og satsningsområdene i samfunnsdelen er viktig for de planfaglige vurderingene og arealpolitiske valgene som foretas i kommuneplanen.

Samfunnsdelen har listet opp følgende satsingsområder i forbindelse med kommuneplanperioden.

- Bolyst
- Livsløp
- Miljø
- Næringsutvikling.

Basert på samfunnsdelens satsingsområder og arealstrategi, samt kommunens strategiske mål for utvikling, er det vurdert hvilke bærekraftsmål og delmål som er mest relevante for det kommunale planleggingsarbeidet. Av de 17 bærekraftmålene med tilhørende delmål, er det prioritert 7 hovedmål og 16 delmål. Disse er bærekraftmålene: 2 – utrydde sult, 6 – rent vann og gode sanitærforhold, 8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 11 – bærekraftige byer, og lokalsamfunn, 12 – ansvarlig forbruk og produksjon, 13 – stoppe klimaendringene, 15 – livet på land. Følgende delmål anses som de mest relevante for samfunnsdelens visjon og strategi og det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel i Sokndal kommune: 2.3, 2.4, 6.6, 8.3, 8.9, 11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.7, 12.2, 13.1, 13.2, 15.1, 15.5 og 15.9.

Samfunnsdelen har følgende overordnede arealstrategi:

1. Senter- og stedsutvikling skal sikre universell tilgjengelighet, tilrettelegge for flerbruk og møter på tvers av generasjoner og ivareta lokale naturkvaliteter, tilrettelagt for et samfunn der en større andel av innbyggerne er eldre.
2. Samordne utbyggingsmønster og transportsystem for å oppnå effektive løsninger slik at transportbehovet kan begrenses.
3. Redusere transportbehovet gjennom samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging med vekt på mobilitet til fots og med sykkel.
4. Prioritere fortetting i og nær senterområdet for å redusere behovet for å ta i bruk nye utbyggingsområder
5. Utvikle boområder med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.
6. Sikre og videreutvikle overordnet, lokal grønnstruktur, med trygge forbindelser til boområder.
7. Sikre utsatt bebyggelse mot flom, ras og andre uønskede hendelser. Lokalisere og utvikle utbyggingsområder tilpasset konsekvenser av klimaendringer.
8. Sikre tilstrekkelig areal for utvikling av næringsvirksomheter og hindre at eksisterende virksomheter fortrenses eller bygges inne.
9. Ivareta næringsareal for virksomheter med behov for sjøtilknytning innenfor omgivelsenes tålegrense. Egnede arealer til effektive logistikk-knutepunkter som godsterminaler og havner avklares i plan. Kommunen må vektlegge sikkerhet, fremkommelighet og effektivitet for sjøtransport.
10. Tillate fradeling av tomter for oppføring av bolig i spesifiserte LNF-områder for å sikre mulighet for boligbygging og gode generasjonsskifter i kommunens bygder
11. Ta vare på naturmangfoldet, landbruksressursene, kulturlandskapet og kulturmiljøet.
12. Fremme helse, miljø og samfunnssikkerhet og ivareta klimahensyn.
13. Universell utforming skal legges til grunn i planlegging av omgivelser og bebyggelse.

5 AREALFORMÅL OG KOMMUNEPLANENS INNHOLD

5.1 INNLEDNING

Bruk og vern av våre fysiske omgivelser styres av arealpolitikken, som gir retningslinjer for beslutninger om arealbruk. Disse beslutningene må være langsiktige og forutsigbare for både befolkningen og næringslivet. Kommunen fungerer som planmyndighet og styrer arealbruken gjennom plan- og bygningsloven. Statlige og regionale myndigheter har imidlertid mulighet til å stoppe kommunens beslutninger om arealbruk gjennom regionale planer, særlover og hensynet til vesentlige statlige og regionale interesser. Derfor er det viktig at kommunenes arealpolitikk legger opp til samspill mellom myndigheter, grunneiere, befolkningen og næringslivet og utformes deretter. Åpne og inkluderende planprosesser spiller en avgjørende rolle for å oppnå et konstruktivt samarbeid og for å tilpasse arealbruken til samfunnsutviklingen.

Sokndal kommune er i svært stor grad påvirket av dallanskap, skogområder, dyrket jord og landbruksareal. I tillegg er det store områder for råstoffutvinning inkludert gruver som driftes daglig. Planen legger til rette for at næringsdrivende får forutsigbare rammer for sin virksomhet. Dyrket jord skal ikke nedbygges og viktige naturområder og kulturmiljø både sjø- og landbasert sikres gjennom formål, hensynsoner,

bevaringsområder og bestemmelser. Bebygde områder er begrenset til Hauge sentrum og eksisterende tettsteder og bygder. Mesteparten av befolkningsveksten fremover er lagt i områdene tett på Hauge sentrum, samt sentrumsområdet. I tillegg viderefører kommuneplanen tidligere planer om utvikling i tettstedene Rekefjord, Nesvåg og Åna-Sira. Store arealreserver som har vært avsatt over lenger tid uten at det er satt i gang, er tatt ut av planen. Dette gjelder spesielt for områder avsatt til fritidsbebyggelse og råstoffutvinning.

Kommuneplanens arealdel har en tidshorisont på 10-12 år, men kan være gjenstand for revisjon i tidligere valgperioder. Revisjoner innenfor denne tidshorisonten gir sittende kommunestyre mulighet til å legge føringer for arealbruk i tråd med sin politikk. Kortere tid mellom revisjoner vil også gi andre forutsetninger for hvordan arealdelen endres etter behov, og vil dermed kunne gjennomføres relativt hurtig. Dette er også en god grunn til at det ikke er nødvendig med de enorme arealreservene som legger unødvendig begrensinger og beslag på areal.

5.2 VURDERING ETTER NATURMANGFOLDLOVEN

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 legges til grunn i all beslutningstaking som kan påvirke naturmangfoldet. Ved å legge prinsippene i naturmangfoldloven til grunn, vil man kunne ivareta mangfoldet bedre og sørge for en mer bærekraftig bruk av naturen. Dette vil igjen bidra til å bevare viktige økosystemer, sikre biologisk mangfold og opprettholde livskvaliteten til mennesker.

Kravet om kunnskapsgrunnlaget jfr. § 8 skal stå rimelig i forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Det er begrenset kunnskap om alle naturverdier innenfor kommunen, og bare noen få områder har blitt kartlagt tidligere. I konsekvensutredninger for arealbruksendringer har registreringer fra Artsdatabankens Artskart og Naturbase blitt brukt for å identifisere potensielt viktige naturverdier og trusler. For noen områder og tiltak er kontroll av disse databasene ikke tilstrekkelig for å vurdere virkningene på natur og miljø. Derfor er det nødvendig med en grundigere naturkartlegging i forbindelse med detaljregulering av områdene. Områdene som krever ytterligere kartlegging, er beskrevet under temaet "*vurdering i henhold til naturmangfoldloven*" i den vedlagte konsekvensutredningen.

Kravet om kartlegging, slik Miljødirektoratets instruks krever, er sikret for aktuelle nye utbyggingsområder i planbestemmelsene.

Ved endring av arealbruk i sjø, spesielt der det er foreslått åpning for akvakultur, skal vurdering av naturmangfoldet utføres for hver enkelt søknad om akvakulturtilatelse. Dette skyldes at søknadsprosessen for akvakulturtiltak i praksis tilsvarer en detaljreguleringsprosess, og dermed krever en grundig vurdering av de miljømessige konsekvensene ved endringen av arealbruken i sjøen.

I tråd med prinsippene i naturmangfoldloven § 9, har kommunen som mål å ta vare på og unngå vesentlig skade på naturmangfoldet ved å utsette beslutninger der kunnskap om virkningene på naturmiljøet er mangelfull. Dette følger også av føre-var-prinsippet, som er nedfelt i samme paragraf. Kommunen søker derfor å begrense omdisponering av uberørt strandsone, og myr så mye som mulig.

I vurderingen av naturmangfoldet er det viktig å ta hensyn til forekomster av rødlistede arter og viktige naturtyper, da disse representerer verdifulle deler av økosystemet som kan bli påvirket av ulike tiltak. Likevel er det også essensielt å vurdere den samlede belastningen som økosystemet mottar over tid som følge av endringer i arealbruk.

I kommunen har samlet belastning på naturmangfold ført til at enkelte av de vurderte innspillene har havnet i rød kategori for temaet "Naturmangfold".

I henhold til NML § 11 er det pålagt at tiltakshaveren skal bære kostnadene for å begrense eller hindre skade på naturmangfoldet som følge av tiltaket, med mindre dette anses urimelig gitt tiltakets og skadens art. I kommuneplanens arealdel blir det særlig relevant å vurdere begrensning av eventuelle skader på naturmangfoldet for aktuelle tiltak. Dette er også i samsvar med NML § 12, som understreker behovet for å velge forsvarlige driftsmetoder for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet. I kommuneplanens

arealdel kan aktuelle begrensede tiltak inkludere reservering av tilstrekkelig grønnstruktur og kantvegetasjon langs vassdrag, krav om å opparbeide ubebygde bolig- og næringsareal til grøntareal, sikring av blågrønn håndtering av overvann, tilbakeføring av stedegen vegetasjon etter anleggsarbeid, samt sikring av tiltak mot spredning av fremmede arter.

5.3 KULTURMINNEVERN

Sokndal kommune har en rik kulturarv med varierte kulturminner og kulturmiljøer som reflekterer kommunens historie og utvikling. Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Sokndal kommune 2015-2025, legger grunnlaget for forvaltningen av disse verdiene. I tråd med kulturminneplanen, skal kommuneplanens arealdel sikre en bærekraftig forvaltning og bruk av kulturminnene og kulturmiljøene i kommunen. Dette innebærer å ta vare på kulturminner og kulturmiljøer som ressurser i samfunnsutviklingen, og å integrere kulturminneverdier i planleggingen og gjennomføringen av nye tiltak. Videre skal planen bidra til økt kunnskap, forståelse og interesse for kulturminner og kulturmiljøer i kommunen, og legge til rette for tilgjengelighet og formidling av disse verdiene til innbyggere og besøkende. Som en del av rulleringen av kommuneplanen, er det laget oppdaterte kart som avsetter kommunens egne kulturmiljøområder, samt områdene som kommer frem av regionalplan for kulturmiljø i Rogaland.

5.4 OVERVANNSHÅNDTERING OG FLOM

5.4.1 OVERVANNSHÅNDTERING

Overvannshåndtering skal integreres i alle reguleringsplaner for å sikre bærekraftig og robust utvikling av kommunens områder. Planleggingen skal ivareta en helhetlig og miljøvennlig håndtering av overvann, og skal inkludere vurdering av tiltak som fordrøyning, infiltrasjon, og bruk av åpne vannveier og grønne strukturer.

Lokal Håndtering: Overvann skal primært håndteres lokalt der det oppstår. Dette inkluderer tiltak som grønne tak, permeable overflater, regnbed, og fordrøyningsbassenger, som alle bidrar til å redusere og forsinke overvannsstrømmene.

Grønne og Blå Strukturer: Utforming av landskapet skal inkludere grønne og blå strukturer, som parker, bekker, dammer og våtmarker, for å fremme biologisk mangfold, rekreasjon og estetikk, samt for å håndtere overvann.

Integrering i Urbane Områder: Overvannsløsningene skal integreres i de urbane områdene på en måte som bidrar til å skape attraktive og multifunksjonelle uterom. Dette inkluderer bruk av overvann i estetiske elementer som vannspeil, fontener og bekker.

5.4.2 FLOM

Flomsituasjonen i Sokndal kommune er kartlagt an NVE og det følger oppdatert flomsonekart for Sokndal fra september 2022. Denne faresonen er tilgjengelig i kommunens kartløsning og gir detaljert informasjon om flomsoneområdene i kommunen.

NVEs rapport nr. 26/2020 «flomsonekart delprosjekt Hauge» legges til grunn ved vurdering av søknad om tiltak og ved regulering.

I kommunen er det identifisert områder som er spesielt sårbare for flom, et eksempel på dette er området rundt Årstadøyna. Her har flomhendelser tidligere resultert i isolasjon av omtrent 50 husstander, noe som understreker nødvendigheten av robust flomsikring og beredskapsplanlegging.

kommunen har etablert et system for å administrere og redusere flomrisiko. Dette inkluderer anvendelse av nødvendige kartleggings- og planleggingsverktøy som bidrar til å forberede og effektivt håndtere potensielle flomsituasjoner. Gjennom proaktiv planlegging og beredskap, sikrer kommunen mot å minimalisere de negative effektene av flom, og fremme en trygg og fleksibel lokal samfunnsstruktur.

Flomsikringstiltak skal planlegges for å beskytte bebyggelse og infrastruktur mot flom i vassdrag og sjø. Dette inkluderer både hensyn til fremtidige klimaendringer og ekstreme værhendelser.

Planlegging og Avstand: Ny bebyggelse og infrastruktur skal planlegges med tilstrekkelig avstand fra vassdrag og sjø for å redusere risikoen for flomskader. Dette skal inkludere hensyn til forventede klimaendringer og potensielle fremtidige flomnivåer.

Sikringstiltak: Der det er nødvendig, skal det implementeres sikringstiltak som flomvoller, demninger og breddesikring. Disse tiltakene skal utformes med hensyn til naturverdier, landskapskarakter og allmenn tilgjengelighet.

Flomveier: Identifisering, sikring og merking av flomveier er essensielt for å håndtere flom på en sikker måte. Flomveiene skal holdes åpne og frie for hindringer som kan redusere deres kapasitet eller øke flomrisikoen.

5.5 BARN OG UNGE

Barn og unge i Sokndal kommune har gode fysiske oppvekstvilkår, og god nærhet til naturområder, sjø og fjære. Sokndal er en «grønn» by, med mye landbruk, store hager, fotballøkker, lekeplasser, , skole- og barnehage-områder og store naturområder/friområder i kort avstand fra de fleste boligområdene.

Det er også et stort fokus på boligbygging tilpasset flere brukergrupper i sentrum, og det er et selvsagt mål at også barn og unge skal ha et godt liv i bygda. Dette innebærer en trafiksikker hverdag, tilgang på gode og egnede arealer for lek og uteopphold, og et rikt og variert fritidstilbud i hele kommunen.

Uttrykket «barn og unge» gjelder aldersgruppen 0 – 18 år (umyndige). Innenfor denne gruppen vil behov og forutsetninger være svært forskjellige. Viktige punkt i Rikspolitiske retningslinjer (RPR) er at barn og unge skal ha mulighet til å skape sitt eget lekemiljø. Det forutsetter bl.a. store nok areal som egner seg for lek og opphold og muligheter for ulike type lek til ulike årstider.

Videre kreves det at kommunen organiserer planprosessen på en sånn måte at synspunkter som gjelder barn og unge som berørt part kommer fram og at denne gruppen selv gis anledning til å delta. Dette innebærer at konsekvensene av planene for barn og unges oppvekstmiljø vil bli nøye beskrevet og vurdert, for å sikre at de nye områdene blir trygge, inkluderende og stimulerende for barn og unge i kommunen. Det er derfor avgjørende å legge til rette for gode medvirkningsprosesser med barn og unge.

5.5.1 LEKE- OG UTEOPPHOLDSAREAL

Uteoppholdsareal er en svært viktig del av bomiljø og bokvalitet, og dette har spesielt stor betydning for barn og unge i hele kommunen. Selv om det ofte er kort vei til naturområder, er det viktig å legge til rette for grøntarealer og lekeplasser i nær tilknytning til boligen.

I kommuneplanens arealdel er det lagt vekt på å skape gode leke- og oppholdsarealer for barn og unge. Dette inkluderer etablering av diverse lekeplasser, som sandlekeplasser, nærlekeplasser og kvartalslekeplasser, som er nøye vurdert og tilpasset ulike aldersgrupper og behov.

Sandlekeplasser er designet med tanke på barnehagebarn, og vil bli utstyrt med elementer som er egnet for denne aldersgruppen. Det er også mulighet for å plassere sandlekeplasser på takterrasser, forutsatt at disse områdene er universelt utformet og sikret for barns bruk. I tillegg vil det bli etablert sittegrupper i nærheten av sandlekeplassene for å fremme sosial interaksjon og tilsyn.

Nærlekeplasser vil ha et lignende innhold som sandlekeplasser, men vil også inkludere apparater som er egnet for litt større barn. Disse lekeplassene vil bli plassert i nærheten av boligene de er ment å betjene, og vil ikke bli plassert på takterrasser.

Kvartalslekeplasser er planlagt for å møte behovene til større barn, over 8 år, og vil bli plassert i terreng. Størrelsen på kvartalslekeplassene vil variere basert på antall brukere, og vil bli justert for å sikre tilstrekkelig plass og fasiliteter for alle barn.

5.6 UNIVERSELL UTFORMING

Universell utforming refererer til utformingen av produkter, miljøer, programmer og tjenester som skal være brukbare av alle mennesker, i størst mulig utstrekning, uten behov for tilpasning eller spesialisert design. Dette konseptet sikrer at alle, inkludert eldre mennesker og personer med funksjonshemninger, har like muligheter til å delta i alle aspekter av samfunnet.

I kommuneplanens arealdel blir universell utforming ivaretatt som et grunnleggende prinsipp i all fremtidig planlegging og bygging i kommunen. Dette betyr at når nye områder utvikles, bygninger konstrueres, og offentlige rom og tjenester etableres eller oppgraderes, vil prinsippene for universell utforming være ledende for beslutningstaking og implementering.

Kommuneplanen vil sikre at:

- Bygninger og offentlige rom er tilgjengelige og brukbare for alle, inkludert personer med nedsatt funksjonsevne.
- Transportløsninger, som gangveier, sykkelstier og kollektivtransport, er utformet på en slik måte at de er enkle å bruke for alle borgere.
- Informasjon og kommunikasjon, inkludert digitale løsninger og skilting, er klare, forståelige og tilgjengelige for alle.
- Tjenester og fasiliteter, som uteområder, er utformet og plassert på en slik måte at de er lett tilgjengelige og brukervennlige, fremmer deltakelse og inkludering i samfunnet.

Ved å integrere universell utforming i kommuneplanens arealdel sørger kommunen for å skape et inkluderende og tilgjengelig miljø der arkitektur og landskapsdesign fungerer harmonisk for å tilrettelegge for enkel og sikker navigering og bruk av områdene. Slik vil det også fremme likestilling og deltakelse i samfunnet, ved å sikre at alle borgere har mulighet til å engasjere seg fullt ut i offentlige rom og tjenester.

5.7 BEBYGGELSE OG ANLEGG

Bebyggelse og anlegg iht. plan- og bygningslovens §11-7 pkt. 1 omfatter følgende underformål: «Boligbebyggelse, fritidsbebyggelse, sentrumsformål, kjøpesenter, forretninger, bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting, fritids- og turistformål, råstoffutvinning, næringsbebyggelse, idrettsanlegg, andre typer anlegg, uteoppholdsarealer og grav- og urnelunder.»

I kommuneplanarbeidet er nye og eksisterende arealer for bebyggelse og anlegg vurdert. I tillegg til allerede avsatte arealer, er tettbebygde områder som er avsatt til LNFR-formål revurdert. Det er i den forbindelse utført enkelte endringer som har medført reversering av tidligere avsatte utbyggingsområder som ikke har latt seg realisere. I tillegg er det lagt inn mindre justeringer av eksisterende områder, samt enkelte nye områder. Alle arealendringer er som nevnt i kapittel «endringer fra tidligere kommuneplan», redegjort for i et eget vedlegg kalt «endringsdokument» som følger planen.

5.7.1 BOLIGBEBYGGELSE

Sokndal kommune som tettsted har sin hovedkjerne for boliger innenfor og tett på Hauge Sentrum. Befolkningen er godt spredd utover i kommunen i en variasjon av avskjermede landbrukseiendommer til

større grender. Eldre planer vedtatt før ny pbl. Av 2008, komplementeres hvor det ved motstrid av bla. utnyttelsesgrad og byggehøyder, vil være kommuneplanens bestemmelse som legges til grunn.

I likhet med forrige rullering av kommuneplanens arealdel, er eksisterende boligområder i stor grad uendret og følger avgrensning som er avsatt fra tidligere vedtatte kommuneplan. Likevel er det tatt ut enkelte områder som ble vurdert som uegnet, samt utført mindre reduseringer og utvidelser av eksisterende felt. I tillegg åpnes det opp for utvikling av et helt nytt boligfelt på toppen av Kvassåsen. Boligområder som i gjeldende kommuneplan er avsatt som fremtidig utbygging, endres i rulleringen til nåværende boligformål for å bedre synliggjøre hva kommuneplanen legger opp til av nye endringer.

Boligformålet i kommuneplanen skal dekke bosettingsbehovet i planperioden. I tillegg til formål for boligbebyggelse er det lagt opp til større områder for LNF spredt boligbebyggelse. Disse områdene er strategisk avgrenset rundt grender og tettbebygde områder som omkranses av jordbruksareal.

Kommunen er preget av eneboliger og et av målene fra samfunnsdelen er å sikre et mer variert botilbud, samtidig som man skal redusere transportbehovet. Med hensyn til den forventede utvikling i folketall er det i utgangspunktet god tilgang på boliger i kommunen, både sentrumsnært og ute i grendene. Til tross for dette er det få boliger som selges, noe som kan bety at flere benytter boligene som fritidsboliger. Dette fører til at man i årene som kommer må ta høyde for at det fremdeles vil være behov for bygging av nye boliger.

Kommunen har vurdert en rekke arealinnspill, men det har vært få konkrete innspill for nye byggefelt og heller flere forslag om utvidelser av eksisterende felt. Det er andelsmessig avslått flere innspill om omdisponering til boligformål sammenlignet med annen arealbruk. Dette skyldes bla. at det er flere krav og hensyn knyttet til boligområder. Nye boligområder skal plasseres slik at folkehelsen ivaretas gjennom attraktiv beliggenhet for boligene, kort avstand til nødvendige funksjoner som skole, arbeidsplasser og butikk, tilgang på møteplasser og turområder. Ved vurdering av nye felt skal også transportbehovet og tilgang på gang- og sykkelveg vurderes. Skal man samtidig unngå omdisponering av myr, dyrket jord, faresoner og lignende, er det begrenset tilgjengelig areal for nye boligområder.

Pr. januar 2023 er det 226 regulerte boligtomter i kommunen som ikke er opparbeidet og / eller er ubebygde. Av disse 226 er det 28 pågående byggesaker for boligbygging.

Område	Ubebygde regulerte tomter	Påbegynte byggesaker
Hauge (Bøbakkan / Markveien / Kleivan)	37	1
Hauge (Kvassåsen)	1	
Rugedal / Langdalsbakken	27	7
Drageland	22	
Nedre Skarås (Standaveien)	9	
Gamle Strandaveien	2	
Øynoveien	22	11
Kjellandsveien	11	1

Brubakken / Årosveien		18 (20 fjernet grunnet verneområde)	3
Blåfjellveien		6	
Åna-Sira		34	1
Rekefjord øst (godthåp)		8	
Nesvågveien		1	1
Nesvåg		9	3
Vatland		17	
Totalt		226	28

En planreserve på 226 boligtomter inkludert en rekke urealiserte boligområder avsatt i forbindelse med tidligere kommuneplan arbeid gjør det mindre aktuelt å legge planlegge en omfattende økning av tilgjengelig areal for boligbygging.

Av innspill som omhandler omdisponering av areal til boligformål, er det ni forslag som er anbefalt innarbeidet i planen. Det første omhandler omdisponering av eksisterende formål for offentlig og privat tjenesteyting i tillegg til en mindre utvidelse av samme areal, det andre omhandler en mindre utvidelse av eksisterende avsatt boligområde, og det tredje er en endring fra avsatt fritidsboligformål til boligformål for å tydeliggjøre den faktiske bruken i området. Det er ingen forslag om arealdisponering som tar ut eksisterende avsatte boligområder i sin helhet.

Område	Henvisning	Beskrivelse	Størrelse
Kvassåsen / Flekken	KU nr. 2	Kommunen eier et felt på toppen av kvassåsen som i gjeldende plan er avsatt til formål for offentlig eller privat tjenesteyting. Feltet er foreslått avsatt til boligformål med en større utvidelse som begrenses av natur- og kulturhensyn. Omdisponering av tillatt byggeareal vurderes som lite konfliktfylt, men utvidelsen vil berøre et mindre område med myr og noe skog av lav bonitet. Det følger plankrav for utvikling av området.	9,7d daa
Frøyland	KU nr. 7	I forslaget til kommuneplanen er det foreslått en utvidelse av eksisterende boligfelt tilhørende reguleringsplan på Frøyland. Forslag til utvidelse er 2,3 daa strekker seg over område for innmarksbeite. Eksisterende reguleringsplan legger til rette for nedbygging av samme jordbruksareal og en utvidelse er dermed ikke vurdert til å ha økt negativ virkning på samme jordbruksareal. I tillegg ligger arealet registrert i temakart Rogaland, som «jordbruksareal sett av til utbygging». Forslag til utvidelse ligger i umiddelbar nærhet	2,3 daa

		til barnehage og vurderes som et svært positivt element i vurdering av utvidelsen.	
Norfjordveien	KU nr. 4	Nordfjordveien mellom Rekefjord og Nesvåg. Området består i dag av både boliger og fritidsboliger. Merknadsgiver ønsker området avsatt til boligbebyggelse. Dette er vurdert i konskvensutredningen og anbefalt avsatt i planen.	30,6 daa
Kileveien	KU. Nr 12	Fra tidligere kommuneplanarbeid ble det lagt inn to mindre boligtomter med plankrav tett på landbruksområdet. Avsettingen ble gjort etter omfattende dialog med statsforvalteren i Rogaland under forrige rullering av arealdelen. Avgrensningen fremstår som noe ugunstig da det i teorien med plankravet må lages to reguleringsplaner for å bygge i de to avsatte feltene. På bakgrunn av dette er det undersøkt forholdene rundt eksisterende boliger og avdekket av de nærliggende eiendommene ikke tilhører gårdsbruk. Dermed er det besluttet å avsette naboeiendommen til samme formål som de to eksisterende feltene. På denne måten vil plankravet medføre en samlet plan for alle de markerte eiendommene.	4,7 daa
Haneberg	KU nr. 10	Området ligger på Haneberg. Gnr/bnr 46/108. Gjeldende plan avsetter området til 50 daa boligformål. Forslag om ny flomtunell gjør at nordligste del av feltet bør justeres iht. reguleringsplanens inntak til flomtunellen. Til tross for justeringen vil området fremdeles ha adkomstmulighet mellom eiendommene 46/15 og 46/19 i vest. For å kompensere for tapt areal til flomtunell er det etter vurdering av området besluttet å omdisponere deler av arealet som grunneier ønsket å erstatte i sør. Fra det eksisterende boligområdet er det omdisponert 3,7 dekar til flomtunellen og 6,1 dekar i sør for utvidelse av feltet	6,1 daa
Strandaveien	Endringsdokument nr. 2.1.1.16	Asplan Viak ble engasjert av kommunen i 2020 til å lage en vurdering av det kommunale feltet i Strandaveien. Vurderingen følger kommuneplanens som et eget vedlegg. Vedlegget omfatter en vurdering av områdets egnethet for boligutbygging ved å analysere nødvendig infrastruktur, solforhold, bratthet og grønnstruktur. Hensikten er å sikre økonomisk og bærekraftig utvikling. Det	30 daa

		<p>inkluderer også en overordnet projektering av infrastruktur og en vurdering av behovet for en trykkøkningsstasjon for høyere liggende områder. Som følge av vurderingen er det besluttet å justere det avsatte området fra gjeldende arealdel.</p> <p>Området er utvidet mot sør og redusert i nord.</p> <p>Reduksjonen utgjør 20,5 daa og utvidelsen utgjør 30 daa.</p>	
Kvassåsen B9	KU. Nr. 24	<p>Området på Kvassåsen har vært med gjennom flere rullinger uten å ha blitt realisert. Det ligger ugunstig i forhold til tilgang på sol. For å realisere området må legges ned en del arbeid med terrengbearbeidelse. På bakgrunn av dette er det foreslått en noe mer gunstig omdisponering i området.</p> <p>Arealet på nordsiden av den kommunale vegen egner seg bedre for boligbygging og det er dermed foreslått en omdisponering her for å gi tilgang på et mer attraktivt område å bygge i.</p> <p>Totalt er det frigjort 3,8 daa til LNFR, samtidig som det er avsatt 3,3 nye daa til boligformål i området.</p>	3,3 daa
Bøbakkan	KU. Nr. 25	<p>Friområdet på Bøbakkan ligger i dag inneklemt mellom avsatt formål til boligbebyggelse. Det er ingenting som tyder på at området har særlig verdi som friområde og rådmannen har ønsket å omdisponere dette arealet til boligformål for å få sammenheng i det avsatte området for bolig på Bøbakkan.</p>	1,4 da
Støsveien / Hauge	KU. Nr 26.	<p>Opprinnelig ble innspillet vurdert for konfliktfylt i forhold til begrensede muligheter for adkomst uten å berøre dyrket jord. Området ligger innenfor eksisterende avsatt friområde. Områdets verdi som friområde er ikke vurdert som særlig høy.</p> <p>Parallelt med rulleringen har det blitt vedtatt detaljreguleringsplan for Hauge drikkevannsanlegg som regulerer en egen kjørevei inn til området. Denne veien gir dermed mulighet for at adkomstproblematikken kan løses. På bakgrunn av dette tillegget er innspillet vurdert slik at det videre kan inkluderes og vurderes gjennom egen KU. I tillegg til å</p>	3,8 daa

		avsette eiendom 57/4 er eksisterende bolig på eiendom 57/75 også inkludert i utvidelsen.	
Boligbygging sentrum B22	KU. Nr. 30	Området ligger tett på Hauge sentrum og ble opprinnelig vurdert som for konfliktfylt i forhold til dyrket jord og flom. Etter en samlet vurdering av kommuneplanens totalbelastning på dyrket jord, samt utvidelse av det opprinnelige innspillet medførte at det ble gjort en ny vurdering. Vurderingen anbefaler avsettingen innenfor området, med en rekke forbehold. Vurderingen har også vektlagt kommunens ønske og behov for tilgjengelige sentrumsnære tomter hvor det kan etableres boliger for eldre. Krever 3 boliger pr. daa.	13,6 daa.

5.7.2 FRITIDSBEBYGGELSE

Sokndal kommune har en variert natur og landskap, med både fjell og fjord. Med bakgrunn i attraktivitet og kommunens topografi er det vært stor utbyggingspress i strandsonen til sjø og vassdrag. I tillegg er det noe konfliktpotensial med jordbruksinteresser i øvrige områder, fordi det i disse områdene er lagt til rette for hyttebygging i tidligere kommuneplaner. Kommunen har tatt en gjennomgang av ledige fritidsboligtomter i gjeldende planverk. Mange urealiserte og ledige tomter har ligget slik over lengre tid og vurderes dermed som ikke attraktive nok for salg, eller manglende ønske hos grunneier om å utvikle fritidsboliger i området.

Til arbeidet med kommuneplanens arealdel har det kommet inn en rekke private innspill til nye og endring av eksisterende fritidsboligområder. Innspillene som omhandler ønsker om nye felt, kommer i konflikt med områdets tilgjengelighet og vil ikke være mulig å gjennomføre uten svært omfattende terrenginngrep. Enkelte utvidelser er også foreslått innenfor 100-metersbeltet langs sjø og vassdrag, over dyrket jord og innenfor bevaringsområder for kulturmiljø. Siden fritidsboliger ikke regnes som tiltak med stor samfunnsnytte er det ikke vurdert som forsvarlig å tillate etablering av nye fritidsboligtomter innenfor områder for dyrket jord, 100-metersbeltet langs sjø og vassdrag og bevaringsområder for kulturmiljø og friluftsliv. Innspill hvor begrenset tilgjengelighet vil medføre omfattende inngrep eller nedbygging av strandsone eller dyrket jord er derfor avvist i administrasjonens høringsforslag.

Kommunen har i forbindelse med arbeidet med samfunnsdelen satt et mål om at det skal legges til rette for etablering av minimum 50 fritidsboliger i kommunen. Gjeldende kommuneplan har definert grenser for antall nye bygg i de ulike områdene som er avsatt til fritidsboligbebyggelse. Dette er tatt ut i forbindelse med rulleringen, og antallet skal nå heller fastsettes som den del av detaljreguleringsarbeidet. Bygging av fritidsboliger har de siste årene vært begrenset og på lik linje med boligbebyggelse er det en solid arealreserve av regulerte og avsatte fritidsboligområder som ikke er bygd ut.

Pr. januar 2023 er det 99 regulerte fritidsboligtomter i kommunen som ikke er opparbeidet eller bebygde. Av disse 99 er det 2 pågående byggesaker for boligbygging.

Område	Ubebygde regulerte /fradelte tomter	Påbegynte byggesaker
Skarpenes	11	1
Svartetjørn	15	

Eiaveien	13	
Toksaveien	6	1
Kadlebakk	4	
Nedre Myssaveien / Langa Vigo	7	
Åsvoll Hyttefelt	5	
Buaveien	1	
Nesvågveien	37	
Totalt	99	2

Gjennom planarbeidet har kommunen i størst mulig grad søkt å samle fritidsbebyggelse til eksisterende bebygde områder og legge til rette for fremtidig utbygging der topografien og øvrige forhold tillater det. Sammenlignet med tidligere kommuneplaner er det dermed det avsatte arealet til fritidsboliger redusert med 2264 dekar. Hovedårsaken til endringens størrelse, skyldes primært at et stort område på Frøytlog som var lokalisert over et betydelig stort jordbruksområde og fjellparti med bratte skrenter og flere faresoner for ras, ble vurdert som uegnet. Området har ligget i kommuneplanen over lenger tid og hjemmelshaver ga selv innspill med ønske om at det avsatte arealet fjernes. Dette arealet har ikke blitt direkte erstattet, men som en del av vurderingen av øvrige områder som er avsatt gjennom tidligere kommuneplaner, er det foreslått en mindre utvidelse av fritidsboligområdet på kjempegravene. Den totale utvidelsen av feltet tilsvarer ca. 4.4 daa, hvor eksisterende terreng og forhold til natur og landskap rundt satt en naturlig avgrensning for utvidelsen.

Utvidelsen er vurdert og beskrevet i vedlagt konsekvensutredning.

Område	Henvisning	Beskrivelse	Størrelse
Kjempegravene	KU.nr 5	<p>Området er avsatt til fritidsbebyggelse i gjeldende kommuneplan. Med mulighet for 15 fritidsboliger.</p> <p>Området er kupert med plate partier innimellom. Åpen fastmark og delvis bart fjell. Ikke skogbevokst.</p> <p>Området er utvidet med 38,7 daa i ulike retninger. Utvidelsen ligger i terreng som egner seg til utbygging.</p>	38,7 daa
Rekefjordveien 82/76	Ku.nr 15	I forbindelse med utlysning hvor kommunen ba om nye innspill til fritidsboligområder ble det fremmet innspill fra privat grunneier om etablering av hyttefelt innenfor eiendom 82/76. I innspillet var det markert et areal på 34 dekar, hvor det var ønske om totalt 15 nye fritidsboliger. Etter vurdering av innspillet, ble området redusert og til slutt vurdert slik det er vist i bilder under.	14,4 daa

Myssa	KU.nr 16	I forbindelse med utlysning hvor kommunen ba om nye innspill til fritidsboligområder ble det fremmet innspill fra flere private grunneiere om etablering av hyttefelt i området på Øvre Myssa. Området ligger godt til i forhold til sol, men store deler av området som ble spilt inn innspillet er omfattet av rasfare, hensynssone friluftsliv og naturvernområder Etter vurdering av innspillet, ble området redusert og avgrenset slik det er markert i bildet under. Denne avsettingen er grunnlag for vurdering i KU. Avgrensningen er gjort med hensyn til rasfare, hensynssone for friluftsliv og naturvernområdet som er registrert i nærheten.	29,1 daa
Øvre Myssa	KU.nr 17	I forbindelse med utlysning hvor kommunen ba om nye innspill til fritidsboligområder ble det fremmet innspill om etablering av hyttefelt innenfor eiendom 22/1 og 2.	21.1 daa

5.7.3 SENTRUMSFORMÅL

Sentrumsformålet er i hovedsak kun aktuelt innenfor Hauge sentrum. Kommunen besluttet i arbeidet med kommuneplanen å beholde avsatte formål innenfor Hauge sentrum, istedenfor å markere alt innenfor hensynssonen for videreføring av gjeldende plan som hvitt. For sentrumsformål følger det bestemmelser i kommuneplanen for som skal supplere bestemmelsene i områdeplanen for Hauge sentrum.

Sentrumsformålet brukes for å sikre fleksibilitet og høy arealutnytting i sentrumskjernene. Formålet åpner generelt for forretning / tjenesteyting / boligbebyggelse / kontor / hotell / overnatting og beverting, samt nødvendig grøntareal. For bebyggelse på gateplan i Gamleveien skal arealene primært tilrettelegges for og utvikles med publikumsrettet virksomhet. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, detaljhandel, serveringssteder, kultur- og servicefunksjoner som bidrar til å aktivere gateplanet og fremme et levende og attraktivt gatemiljø. Samtidig er det åpent for at andre typer virksomheter eller bruksformål også kan vurderes, der det kan vises at de støtter opp under målet om et aktivt gateplan.

Følgende eiendommer som fremkommer av tabellen under er foreslått omdisponert til sentrumsformål.

Område / eiendom	Henvisning	Beskrivelse	Størrelse
Tuen gnr/bnr 56/269 55/224	Endringsdokument nr. 2.1.4.4	Området er i gjeldende kommuneplan avsatt som næringsområde. Som en del av strategien i samfunnsdelen skal næringsetablering primært, samles rundt Rekeland og Titania. Næringsetableringer andre steder skal bestå slik de er i dag, men de sentrumsnære næringsområdene på Tuen ønskes omdisponert til sentrumsformål for å legge til rette for at det på sikt kan planlegges	39,6 daa

		for andre typer bebyggelse og forretningsvirksomheter.	
Doktorgården Gnr/bnr 55/382	Endringsdokument nr. 2.1.7.1	Den gamle Doktorgården i Hauge Sentrum er omdisponert fra offentlig eller privat tjenesteyting og gitt sentrumsformål. Eiendommen har vært brukt som bla. bolig, legesenter, kontor, barnehage, helsestasjon, skole og lager. Den gamle bruken faller også naturlig inn under sentrumsformål og bruken som hører der til. Eiendommen er nå i privat eie og pusses for tiden opp til boligbruk.	2,3 daa
Gamleveien Gnr/bnr 55/170	Endringsdokument nr. 2.1.7.1	Bebyggelsen i eiendom 55/170 er i dag etablert med forretningsvirksomhet i første etasje. Ved å avsette området til sentrumsformål gir det er mer riktig bilde av den faktiske bruken av byggene, samtidig som det binder sammen øvrige sentrumsformål i området	1,0 daa

5.7.4 OFFENTLIG ELLER PRIVAT TJENESTEYTING

Avsatt formål for offentlig eller privat tjenesteyting er gjennomgått i forbindelse med rulleringen av kommuneplanen, og sammenlignet med tidligere kommuneplan er arealet avsatt til formålet økt med 14 daa. To eksisterende områder er tatt ut av planen til fordel for boligbebyggelse og sentrumsformål. Samtidig er det tre sentrale områder på Hauge som er omdisponert fra fritids- og turistformål til offentlig eller privat tjenesteyting, i tillegg til at Frøyland gårdsbarnehage omdisponert fra kombinert bebyggelse og anlegg til offentlig eller privat tjenesteyting. Det er ikke lagt opp til ferske områder hvor det ikke er allerede etablert bebyggelse. De nevnte omdisponeringene er utført for å tydeliggjøre den faktiske bruken i området.

For tiden er det god kapasiteten på skole og barnehage i Sokndal kommune, men antall barn og elever svinger med årene. Ifølge prognosene for befolkningsvekst er det ingenting som tilsier at det vil bli press på kapasiteten til skole og barnehage i kommunen og det er dermed ikke vurdert som nødvendig med områder som legger til rette for utbygging av nye skoler og barnehager. Det samme gjelder helseinstitusjoner. I kommuneplanen er det rundt eksisterende bygninger for denne bruken, avsatt tilstrekkelig med areal for utvidelser. Avsatt område på Kvassåsen er fra gjeldende plan endret til boligformål, da hensikten bak det eksisterende formålet var etablering av ny barnehage. Området ligger helt på toppen av Kvassåsveien, uten gang- og sykkelveg eller fortau, og vurderes som et lite gunstig areal for etablering av barnehage. Samtidig begrunnes endringen i at behovet for ny barnehage eller institusjon for offentlig eller privat tjenesteyting ikke er til stede.

I tillegg er som nevnt under kapittel for sentrumsformål, eiendommen til Doktorgården omdisponert fra offentlig eller privat tjenesteyting til sentrumsformål.

Område / eiendom	Henvisning	Beskrivelse	Størrelse
Pinsemenigheten Betania Sokndal gnr/bnr 55/70	Endringsdokument nr. 2.1.7.6	Bygget som ligger på eiendommen er pinsemenigheten Betania Sokndal. Det er lite som tilsier at eiendommen blir brukt eller vil bli brukt til turisme eller lignende. For å avsette riktig bruk er eiendommen	2,5 daa

		dermed endret til offentlig eller privat tjenesteyting, også i samsvar med områdeplan for Hauge sentrum.	
Bø barnehage og bedehus Gnr/bnr 56/333	Endringsdokument nr. 2.1.7.7	Byggene som ligger på eiendommen, er Bø barnehage og Bø bedehus og menighetssenter. Det er ingenting i området som kan betegnes som anlegg for turisme og fritidsformål. Eiendommen er i områdeplan for Hauge sentrum regulert til offentlig eller privat tjenesteyting. For å avsette riktig bruk er eiendommen dermed endret til offentlig eller privat tjenesteyting i kommuneplanens arealdel.	4,2 daa
Idrettshallen gnr/bnr 56/406	Endringsdokument nr. 2.1.7.8	I gjeldende arealdel er idrettshallen avsatt til turisme og fritidsformål. I kommuneplanens arealdel skal idrettshaller / senter som hovedregel falle inn under formål for offentlig eller privat tjenesteyting. Dette er også formålet som er regulert for arealet i områdeplan for Hauge sentrum. Dermed er det besluttet at man i forbindelse med rulleringen av kommuneplanens arealdel også her skal endre det avsatte arealet til et mer passende formål.	6,3 daa

5.7.5 FRITIDS- OG TURISTFORMÅL

Kommunens målsetning om at det skal tilrettelegges for en større andel utleiemuligheter, fortrinnsvis sjønære områder, er vurdert i forbindelse med utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel. Det er ikke utarbeidet en egen kommunedelplan for næring / næringsplan.

En del av arealstrategien gjennom samfunnsdelen var å legge til rette for økt turisme og utleiemuligheter i sjønære områder. For å nå målet var det opprinnelig tenkt at eldre sjøboder tillates rustet opp. Det er i forbindelse med planarbeidet spilt inn et ønske om å legge til rette for nye utleiemuligheter i Rekefjord, inkl. nybygg. Innspillet ble vurdert som ikke egnet blant annet grunnet forhold til sårbar fauna, strandsonevern og nærheten til, samt begrenset kapasitet på fv. 4246.

Etter gjennomgang av eksisterende områder er det oppdaget at enkelte områder som er avsatt til turisme og fritidsformål ikke er tilpasset den faktiske bruken og regulering som fremkommer av egen plan for området. Dette gjelder blant annet, idrettshallen i Hauge sentrum, Bø barnehage og bedehus og Pinsemenigheten Betania Sokndal. Disse eiendommene er dermed omdisponert til et mer passende areal, herunder offentlig eller privat tjenesteyting.

Ellers har det basert på innspill og vurdering av øvrige eksisterende områder, ikke vært aktuelt å vurdere utvidelser av eksisterende områder. De eksisterende områdene avsatt til fritids- og turistformål, samt detaljregulerte områder hvor utleie er tillatt, innehar fremdeles et godt potensial for videreutvikling. Dermed er ingen nye områder for fritids- og turistformål tatt inn i planen, og det blir liggende slik som i tidligere kommuneplan. Etter at det ble sendt ut ny invitasjon om innspill for fritidsboliger i kommunen, ble det mottatt et innspill som omhandlet mikrohytter for utleie på Bu ved innfarten til Jøssingfjorden.

Innspillet ble vurdert i forbindelse med konsekvensutredningen, og lagt inn som anbefaling av administrasjonen.

Tabellen under viser områder avsatt til fritids- og turistformål, samt områder hvor det er detaljregulert for tilsvarende formål for fritids- og turistformål og eller utleiemuligheter.

Område	Formål i KPA	Detaljregulering
Børilsvågen gnr/bnr 86/12	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	Reguleringsplan for Børildsvågen – Måkehei PID: 2006005 Deler av det avsatte område på Børilsvågen er gjennom detaljregulering fra 2012, regulert til campingplass og småbåthavn. Pr. januar 2023 er det kun småbåthavnen som er realisert. Det regulerte området for campingplass er ikke gjennomført.
Nesvåg bolig og næringsområde	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	Detaljregulering Nesvåg havn PID: 2016005 Hele det avsatte området fra kommuneplanen er regulert til ulike formål i detaljreguleringen. Planen hjemler i både naustbebyggelse og kombinerte formål for næring turisme og fritidsbebyggelse til utleie.
Bakkaåno camping og gjestegård Gnr/bnr 44/2	Området er avsatt til fritids- og turistformål og har en samlet arealstørrelse på 148,1 daa. Området besitter tilstrekkelig ledig areal til utvidelse av driften uten at det er behov for å utvide det avsatte området. Dermed er det ikke fremmet	Ikke detaljregulert.

		forslag for å utvide området for Bakkaåno camping.	
Nye avsatte områder for turisme og fritidsformål			
Område/eiendom	Henvisning	Beskrivelse	Størrelse
Mikrohytter Bu	KU nr. 22	<p>Dette er lagt inn som et helt nytt felt i forbindelse med rulleringen. Avsettingen kom som følge av innspill knyttet til etablering av mikrohytter i området. Innspillet har tidligere vært drøftet som en egen plan, uten at dette ble satt i gang på daværende tidspunkt.</p> <p>Avsettingen forutsetter at hyttene skal plasseres uten inngrep i terrenget. Som en del av grunnlaget for avsettingen ble eksisterende hyttefelt F5 redusert til å kun omfatte eksisterende fritidsbolig.</p>	9,2 daa.

5.7.6 RÅSTOFFUTVINNING

Bergverksindustri utgjør en svært stor andel av næringen i Sokndal kommune. Både lokalt og globalt er produksjon av byggeråstoff viktig, men uttaksprosessen medfører store negative konsekvenser for naturen. Ved gjennomgang av nyere reguleringsplaner, er det avdekket enkelte avvik mellom avsatt formål i tidligere kommuneplan og de nyere reguleringsplanene. I rulleringen av kommuneplanen er disse avvikene rettet opp. Dette gjelder primært områdeplan for Tellenes, hvor det er regulert et større område for råstoffutvinning enn hva som er avsatt i tidligere kommuneplan. I den nye kommuneplanen har man derfor justert det avsatte området slik at det samsvarer med reguleringsplanen.

Det har ikke kommet innspill som direkte går på nye uttakskilder av masser, men det er fire innspill som konkret går på utvidelse eller endret bruk av avsatt område for råstoffutvinning. På grunn av enkelte av innspillenes innhold og kompleksitet er disse også gjengitt i planens beskrivelse.

5.7.6.1 Rekefjord Stone

Rekefjord Stone AS fremmet innspill til oppstart av kommuneplanarbeidet med flere ønsker om utvikling ved uttaket i Rekefjord. To deler av innspillet ble vurdert i forbindelse med rullering av arealdelen.

1. Utvidelse av dagens masseuttak ved Immersteinfjellet.

Rekefjord Stone AS ønsker tillatelse til å utvide sitt masseuttak ved Immersteinfjellet. En utvidelse vil medføre at det gjøres uttak av masser innenfor det detaljregulerte parkbeltet nord i området. Parkbeltet ble satt som en buffer mellom uttaksområdet og naturområdet/boligområdene i Rekefjord, og en utvidelse av dette området vil medføre store nye inngrep i det forholdsvis urørte terrenget. Utvidelsen vil i tillegg ha potensiale for å berøre den kartlagte sonen for viktige landskap i Rogaland. Rogaland Fylkeskommune har i forbindelse med planarbeidet også signalisert at den nye regionalplanen for kulturmiljø vil foreslå utvidelse av nærliggende område for kulturmiljø av regional interesse, slik at dette kan inkludere den nordligste delen av Immersteinfjellet. På bakgrunn av disse vurderingene har administrasjonen besluttet å avvise innspillet om utvidelse.

2. Tillatelse til deponi av masser i dagens uttak.

I samme innspill har Rekefjord Stone AS, bedt om at det tillates deponi av ufarlig avfall innenfor bruddet på Vallnes. Dette har tidligere blitt forsøkt oppnådd gjennom et privat planinitiativ, men arbeidet stoppet opp av ulike årsaker.

5.7.6.2 Titania AS

1. Utvidelse av området på Tellenes

Avsatt område på Tellenes er gjennomgått og justert iht. vedtatt områdeplan. Dette har medført en rekke utvidelser av det avsatte området, slik at dette er i henhold til den regulerte situasjonen. Disse justeringene er omtalt i endringsdokumentet.

Titania AS har fremmet innspill om utvidelse av område for råstoffutvinning på Tellenes. Titania ble i etterkant invitert til et dialogmøte hvor innspillene ble gjennomgått. I dialogmøte ble det spesifisert at ønsket om utvidelse skyldes mulige planer om anlegg for produksjon av hydrogen og ammoniakk. Til innspillet medfølger det en rapport hvor utredninger om alt fra sikkerhet til kapasitet på energi og vann inngår. Denne viser at etableringen av anlegget ligger innenfor allerede avsatt areal til råstoffutvinning og er dermed ikke vurdert som en konkret utvidelse av det allerede avsatte formålet.

2. Sandbekk gruver

Titania AS ønsker at arealdelen avsetter hele eiendommen på Sandbekk til Råstoffutvinning, slik at gruvedriften på sikt kan gjenopptas. Gruvedriften pågår under bakken og intensjonen med innspillet var ikke å tillate uttak av masser over grunnen. Gruvene strekker seg over et stort område og i tillegg utenfor det som i gjeldende kommuneplan er avsatt til næringsformål. Problemstillingen for hvordan å håndtere uttaket ble drøftet med Rogaland Fylkeskommune. Fylkeskommunen ga råd om å omdisponere arealet fra næring til råstoffutvinning med tydeliggjøring om at det hjemler gruvedrift og ikke uttak av masser over bakken. Det avsatte området rundt gruveinngangen og som ikke omfattes av egen detaljregulering omdisponeres til råstoffutvinning.

5.7.6.3 Sokndal kommune

Sokndal kommune har også selv lagt inn ønsker for omdisponering av areal knyttet til råstoffutvinning. Dette gjelder et eksisterende sandtak som kommunen har driftet siden 1968. Dette ligger langs rekefjordveien på eiendom 74/1,3 og 10. Området er konsekvensutredet og avsatt for å synliggjøre bruken av området.

I forbindelse med arbeidet med flomtunellen har Sokndal kommune vurdert ulike områder for deponi av overskuddsmassene fra tunellarbeidet. Et av områdene som ble vurdert var i Jøssingfjorden. Massene fra flomtunellen er gode steinmasser og fylkeskommunen i Rogaland var kritisk til en slik deponering i sjøen uten at det forelå ytterligere utredninger for valg av deponeringsområde. I den forbindelse ble det besluttet å sette av området i Jøssingfjorden til deponering av tunellmassene.

5.7.7 NÆRINGSBEBYGGELSE

Næringsbegrepet omfatter alt fra forretning, tjenesteyting, service- og opplevelsesnæring, landbruk, havbruk og industri. Forretning og tjenesteyting er besøksrettede næringer som skal ha sentral og tilgjengelig plassering i forhold til etablert infrastruktur for gå-/syklende, arbeidsplasser og boligområder. Annen næring som krever større plass, som eksempelvis lagerhall skal fortrinnsvis etableres i klynger som kan dra fordeler av å ligge i nærheten av hverandre.

Kommunen har hatt et ønske om å samle større nærings- og industrivirksomhet i størst mulig grad rundt eksisterende områder på Rekeland og Tellenes. Det foreligger ingen konkrete ønsker om utvikling, men fortrinnsvis vil det være foretrukket å legge til rette for grønn industri og industri som kan utnytte produkter og avfall fra allerede etablert industri.

Til arbeidet med kommuneplanen har det kommet inn en rekke innspill om næringsutvikling i form av nye områder, eller utvidelse av eksisterende areal og tillatt ny bruk. Enkelte av innspillene kommer i konflikt med kommunens ønsker om samlokalisering på Tellnes og Rekeland, mens andre kommer i konflikt med blant annet miljø, faresoner og dyrket jord. Innspill som har potensiale for miljøforingelse og som kommer i konflikt med bla. faresone for ras, hensynssooner for landbruk og kulturminner er derfor avvist av administrasjonens høringsforslag.

Av innspill som omhandler omdisponering av areal til næringsformål, er det to forslag som er anbefalt innarbeidet i planen. Det første omhandler omdisponering fra LNF til næringsformål på Holmen i Jøssingfjord, det andre omhandler en utvidelse av eksisterende avsatt næringsareal på Rekeland i retning sentrum. Det er ingen forslag om arealdisponering som tar ut eksisterende avsatte næringsområder i sin helhet.

Område	Henvisning	Beskrivelse	Størrelse
Holmen	KU nr. 8	Titania AS drifter bruken på Holmen. Det er fra gammelt av næringsaktivitet på Holmen, men området har i alle år vært avsatt til LNF-område. Titania ønsker at området avsettes til det formålet som beskriver bruken i tillegg til en utvidelse av området. Etter gjennomført konsekvensutredning har administrasjonen anbefalt at det avsettes til næringsformål med ønsket utvidelse. Alle nye tiltak i området må detaljreguleres og alle nye tiltak skal utredes for støy.	6,6 daa
Rekeland	KU nr. 1	Kommunens eget innspill om næringsutvidelse på Rekeland. Området er en utvidelse av eksisterende næringsområde og vil knyttes sammen via allerede etablerte adkomstveier internt i tilgrensende næringsareal. Kommunen mangler et eget og egnet deponi, og ønsker å benytte område til deponi av lokale uttaksmasser og til utvikling av næringstomter. Tursti som løper gjennom området, vil flyttes slik at forbindelsen med turløypa bevares.	44,6 daa

5.7.8 IDRETTSANLEGG

Idrettsanlegg er en viktig del av kommunens fysiske infrastruktur og har en sentral rolle i å fremme fysisk aktivitet, helse og trivsel blant innbyggerne. I Sokndal kommune omfatter formål for idrettsanlegg idrettshall, fotballbane, skytebane, motorsportanlegg og golfbane.

Til sammenligning med tidligere kommuneplaner er det i rulleringsarbeidet lagt til rette for flere nye områder for idrettsanlegg. Dette gjelder i hovedsak omdisponering i tråd med gjeldende detaljreguleringer og justering for å konstatere riktig bruk av enkelte områder, herunder motorsportanlegget til KNA-raceway

på Tellenes. For å etterkomme reguleringsplanens avgrensing er det blant annet avsatt formål for idrettsanlegg i Åna-Sira justert iht. den aktuelle reguleringsplanen sine formålsgrenser. Dette betyr at det avsatte idrettsanleggområdet opplever en mindre utvidelse på bekostning av avsatt boligformål. Det ble behandlet et konkret innspill for utvidelse av idrettsanlegg ved fotballstadion og idrettshallen på Hauge. Dette inngår som en del av konsekvensutredningen og er lagt inn som administrasjonens forslag til arealdisponering. Videre er det lagt til rette for omdisponering av et område for skiløyper ved Bøstølen.

5.7.9 ANDRE TYPER BEBYGGELSE OG ANLEGG

Formålet "andre typer bebyggelse og anlegg" anvendt for å regulere diverse former for bebyggelse og anlegg som ikke nødvendigvis passer innenfor de mer konvensjonelle kategoriene som eksempelvis boliger, næringsbygg eller offentlige bygninger. Dette formålet er tilpasset og fleksibelt nok til å inkludere en rekke ulike typer utviklinger og behov i kommunen. Fra gjeldende kommuneplan var det avsatt 1,7 daa til dette formålet. Det er nå som vist i tabell under kap. 3.1, økt noe.

I områder hvor det er etablert eksisterende båthus og naust i rekker, har dette formålet blitt spesifikt brukt. Med et totalt avsatt areal på 23,6 kvadratmeter, er hensikten med denne kategoriseringen å tydeliggjøre, bevare og beskytte den eksisterende småskala maritime bruken og karakteren av disse områdene. Det tillater vedlikehold og mindre forbedringer av de eksisterende strukturene, samtidig som det opprettholder områdets kulturelle og historiske integritet.

Til tross for det begrensede arealet, sikrer denne avsettingen med tilhørende bestemmelser at områdene kan tilpasse seg fremtidige behov og muligheter, mens det fortsatt beskytter og opprettholder de eksisterende verdiene og den nåværende bruken av disse maritime strukturene. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, småskala maritime aktiviteter og rekreasjonsmuligheter som er i tråd med områdets eksisterende bebyggelse og omgivende miljø.

5.7.10 GRAV- OG URNELUND

Kommuneplanen viderefører de eksisterende områder for grav- og urnelund. Det er ikke åpnet for nye arealer eller utvidelser til nåværende grav- og urnelunder.

5.7.11 KOMBINERT BEBYGGELSE OG ANLEGGFORMÅL

I kommuneplanen er kombinert bebyggelse og anleggsformål brukt for å tydeliggjøre arealbruken. I noen områder er formålet brukt for å gi fleksibilitet i planen. Til tross for at rulleringen av kommuneplanen legger til rette for et større areal enn hva som lå til grunn fra tidligere kommuneplaner, er det ikke lagt til rette for nye områder. I tidligere kommuneplaner ble det formål for «kombinert bebyggelse og anleggsformål» brukt for å hjemle en rekke forskjellige tiltak. For å gjøre planen enklere og tolke er det gjort en gjennomgang av alle tidligere avsatte områder. Der hvor det ble vurdert som hensiktsmessig, er disse arealene delt inn til mer passende formål. Oversikt over alle disse arealene med redegjørelse for endring følger av vedlagt endringsdokument.

5.8 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

I arbeidet med rulleringen av kommuneplanen har det ikke blitt identifisert et behov for etablering av større samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur. Dette reflekterer en kontinuitet i planleggingen, hvor eksisterende formål for gang- og sykkelveier samt fylkesveinettet, som tidligere er avsatt i kommuneplanen, blir videreført.

Kommuneplanen har ikke introdusert nye gang- og sykkelforbindelser, men den understreker viktigheten av tilgjengelighet og brukervennlighet i utformingen av infrastrukturen. For eksempel skal sykkelparkering standardmessig være plassert i nærheten av hovedinnganger, og parkeringsplasser tilrettelagt for

funksjonshemmede skal være så nær hovedinnganger og hovedadkomster som mulig, med en tilpasset trasé for enkel tilgang.

Videre åpner planen for fleksibilitet i tilretteleggingen av parkering ved større anlegg som idretts- og flerbruksanlegg eller industri- og næringsområder. I slike tilfeller kan det utarbeides spesialiserte rapporter av fagfolk for å analysere parkeringsbehov og sikre at løsningene som blir implementert, tilfredstiller de varierte behovene til forskjellige brukere. Dette tilnærmingen sikrer en balansert og tilpasset infrastruktur som imøtekommer samfunnets og brukernes mangfoldige behov.

I vedlagt konsekvensutredning er det gjort en vurdering av hvilke tiltak som kan utløse behov for gang- og sykkelveg, og/eller økt kapasitetsbehov for vann- og avløpsanlegg.

5.8.1 LANGSIKTIGE MÅL FOR UTBEDRING AV VEGNETTET

Kommunen har i forbindelse med utarbeidelse av arealdelen hatt en gjennomgang av tidligere regulerte utbedringer av fylkesvegnettet. Fra gjeldende arealdel ligger det inne trasé for ny Fv. 44 gjennom Tellenes, samt ny tunnel gjennom Rekefjord. Disse har ingen fastsatt tidsramme for opparbeidelse. Samtidig har det underveis i prosessen vært ytret ønsker om å se på andre muligheter som har vært undersøkt tidligere. Dette er nærmere bestemt ny veg mellom Drageland og Kvam, samt utbedring av fylkesveg 501. For fylkesveg 501 ble det også for en tid tilbake utarbeidet en mulighetsstudie for en delvis omlegging og utbedring.

Kommuneplanens arealdel vil ikke angi konkrete traséer for slike nye vegger, men vil imidlertid understreke kommunens langsiktige mål om å forbedre vegnettet i kommunen. Kapasiteten på dagens vegnett er tidvis begrenset, så dette vil være en fremtidig nødvendighet både med tanke på kommunens innbyggere og kommunens næringsdrivende. Især de som drifter en høyere kjørefrekvens med tyngre kjøretøy.

En av hovedprioriteringene fremover vil være å undersøke nye muligheter for omlegging og utbedring av vegnettet, med fokus på å skape bedre trafikkflyt og økt sikkerhet for alle brukere. Tidligere nevnte mulighetsstudier viser lovende alternativer som vil undersøkes nærmere.

Kommunen ønsker med denne satsningen å skape en tryggere og mer effektiv hverdag for alle som bor og jobber i kommunen.

5.9 GRØNTSTRUKTUR

Sokndals variasjon av sjønær bebyggelse og bebyggelse tett på fjellbaserte turstier gir store muligheter for ulike natur- og friluftsopplevelser. Grøntområder, elver og bekker spiller en viktig rolle i å opprettholde det biologiske mangfoldet og økosystemtjenestene i kommunen. De fungerer som leveområder for ulike plantearter, insekter, fugler og andre dyreliv, samtidig som de bidrar til å regulere vannkretsløpet og opprettholde vannkvaliteten. Vegetasjon langs veier, gater og byrom skaper visuelle attraksjoner og bidrar til et mer estetisk tiltalende miljø.

Grønnstrukturen er viktig for alle. Spesielt for barn, unge, eldre og andre som er mindre mobile enn øvrige innbyggere, og som er avhengig av gode nærmiljø og trygge ganglinjer mellom uterommene for å være ute og i aktivitet. Målet er at beboere skal ha tilgang til grøntområder innenfor rimelig avstand fra der de bor. Samtidig understrekes det at det tillates avvik i avstand dersom det kan vises til tilstrekkelig kvalitet og kapasitet på nærliggende areal.

5.10 LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL SAMT REINDRIFT

Avsatt formål til LNFR har sammenlignet med tidligere kommuneplaner fått en solid økning i forbindelse med rulleringen. En hel rekke urealiserte byggeområder fra tidligere planer er omdisponert til LNFR.

Gjennom den nye kommuneplanen er ca. 91 % av kommunens landareal er avsatt til LNFR.

Det er samtidig frigjort om lag 927 daa til hensynssone for landbruk hvor disse fra tidligere kommuneplan berører områder avsatt til utbygging.

LNFR-formålet benyttes for å sikre områder for landbruksproduksjon, reindrift samt naturkvaliteter og friluftsliv. Det har ikke vært behov for å frigjøre areal avsatt innenfor kartlagte hensynssoner for friluftsliv, da ingen av disse i gjeldende plan har vært omfattet av areal til utbygging. I forbindelse med rulleringen er det lagt til rette for en betydelig utvidelse av areal avsatt til formål for LNFR. Totalt er det frigjort rett i underkant av 4000 dekar fra utbyggingsformål til LNFR. Etter fjerning av området avsatt til råstoffutvinning på Knubedal, er det frigjort om lag 2000 dekar til kartlagte naturvernområder for kystlynghei.

I tillegg til de angitte arealformålene er det identifisert områder som er tildelt hensynssoner. Disse spesifikke områdene er avsatt på grunn av deres betydningsfulle landbruks- og/eller kulturlandskapsverdier, samt deres vesentlige friluftsliv- og/eller naturverdier. Hensynssonene har til hensikt å sikre beskyttelsen og bevaringen av disse verdiene for å opprettholde deres viktige funksjoner og egenskaper. Gjennom identifiseringen av hensynssoner anerkjennes betydningen av å bevare og ivareta områder med spesielle kvaliteter og verdier i planleggingen og forvaltningen av det aktuelle området. Hensynssone for landbruk omfatter dyrket jord, herunder fulldyrket mark, overflatedyrket mark og innmarksbeite.

5.10.1 LANDBRUK

Sokndal kommune har et variert landbruk som representerer en betydelig ressurs for samfunnet. Landbruket har historisk sett vært, og fortsetter å være, en sentral faktor for bosetningen i de ulike grendene i kommunen. Det spiller en vesentlig rolle når det gjelder sysselsetting, og ikke minst for å skape en positiv atmosfære og et sunt miljø både i grendene og sentrum.

Landbruket i Sokndal kommune har bidratt til å opprettholde og styrke de lokale samfunnene gjennom generasjoner. Det har fungert som en bærebjelke for den lokale økonomien og har skapt arbeidsplasser, både direkte og indirekte. Den betydelige sysselsettingen som landbruket gir, har ikke bare økonomisk betydning, men har også positive sosiale og kulturelle konsekvenser. Det er en kilde til stolthet, fellesskap og identitet for innbyggerne i Sokndal kommune.

Videre spiller landbruket en avgjørende rolle for trivsel og miljø i både grendene og sentrum. Det åpne kulturlandskapet, jordbruksarealene og beiteområdene bidrar til et estetisk tiltalende miljø, samtidig som de opprettholder biologisk mangfold og ivaretar økosystemtjenester. Landbruket i Sokndal har dermed en direkte innvirkning på opplevelsen av naturen og bidrar til å opprettholde et harmonisk samspill mellom mennesker og natur.

Det er derfor viktig å anerkjenne og støtte opp om landbruket som en betydningsfull sektor i Sokndal kommune. Rulleringen av kommuneplanen har rettet fokus mot landbruket og har gjennom vurdering eksisterende avsatte byggeområder innenfor hensynssone for jordbruk, frigjort totalt 940 daa med dyrket jord. På denne måten kan kommunen sikre at landbruket fortsetter å være en viktig ressurs for samfunnet og bidrar til trivsel, sysselsetting og bevarelse av det lokale miljøet.

5.10.2 VIKTIGE LANDBRUKS- OG KULTURLANDSKAPSONRÅDER

De viktigste landbruksområdene i kommunen er i arealdelen avsatt til LNFR-områder med hensynssone; landbruk. Denne hensynssonen skal ivareta de ulike interessene innenfor sonen og hensynssonen omfatter

all dyrket jord. Under dette ligger overflatedyrket jord, fulldyrket jord og innmarksbeite. I tillegg er det definert hensynssoner for kulturlandskapsområdene i kommunen.

Det er en målsetting fra samfunnsdelen om at det ikke skal omdisponeres fra dyrket jord til utbyggingsformål i kommunen. Dette må samtidig vurderes opp mot samfunnsdelens andre mål og en samlet sumvirkning av rulleringen vil danne grunnlag for hva som anbefales gjennomført. Som beskrevet ovenfor i kap. 5.10.1. er det frigjort en betydelig andel areal dyrket jord gjennom vurderingen av eksisterende byggeområder. Samtidig har dette medført anbefalinger om beslaglegging av marginale områder dyrket jord, med bakgrunn i andre viktige mål for kommunens fremtidige utvikling.

I kommunen er det flere områder med betydelig viktige kulturlandskap som krever spesiell beskyttelse og ivaretagelse. Disse spesifikke områdene er gitt hensynssoner som fungerer som barrierer mot utbygging og andre tiltak som kan være i konflikt med landbruksinteressene.

Kulturlandskapene i disse områdene er av stor betydning på grunn av deres historiske, kulturelle og estetiske verdier. De representerer en materiell og immateriell kulturarv som er nøye knyttet til menneskelig aktivitet gjennom tidene. Disse landskapene gir et unikt innblikk i den lokale historien, tradisjonene og levemåtene som har formet kommunen. De er en kilde til identitet, fellesskap og kontinuitet for samfunnet.

For å sikre bevaringen av disse verdifulle kulturlandskapene og samtidig beskytte landbruksinteressene, er det avsatt hensynssoner i plankartet. Disse sonene fungerer som virkemidler for å begrense og regulere ulike typer utbyggingsaktiviteter og tiltak som kan ha uheldige konsekvenser for kulturlandskapene. Formålet med hensynssonene er å bevare integriteten og karakteren til disse områdene, samt sikre at landbruksinteressene blir ivarettatt.

Ved å opprettholde og beskytte disse viktige områdene gjennom hensynssoner, viser kommunen forståelse for viktigheten av å bevare og verdsette den lokale kulturarven. Dette er essensielt for å opprettholde samfunnets historiske identitet, øke bevisstheten om kulturarvens betydning og sikre at kommende generasjoner kan dra nytte av og oppleve disse unike kulturlandskapene.

5.10.3 SPREDT BOLIG- OG FRITIDSBEBYGGELSE

Gjeldende områder for LNFR-Spredt bolig- og fritidsbebyggelse er i stor grad videreført fra tidligere kommuneplan, men med enkelte justeringer av områdenes avgrensning, hvor disse var uhensiktsmessige i forhold til den tillatte utbyggingen og øvrige forhold landbruks-, natur-, friluft- og klimainteresser, samt aktsomhetsområde for naturfare og lignende. Samtidig er det avsatt nye avgrensning rundt flere godt etablerte områder av frittliggende småhusbebyggelse.

I plankartet er det avsatt områder for LNFR som tillater spredt boligbygging og fritidsbebyggelse, og det er fastsatt bestemmelser og retningslinjer som angir omfanget av ny bebyggelse.

Spredt boligbebyggelse i LNFR-områder spiller en viktig rolle i å legge til rette for utvikling i kommunens grender. I områder hvor det generelt sett bygges lite, er det ikke hensiktsmessig å avsette egne boligområder som krever regulering og store infrastrukturkostnader. I stedet bør det være mulig å bygge én bolig på egen eiendom, forutsatt at det er trygt og ikke kommer i konflikt med landbruks-, natur- eller friluftinteresser. Konsekvensene knyttet til sosial og teknisk infrastruktur må også vurderes nøye.

På samme måte som for spredt boligbebyggelse, er det hensiktsmessig å tilrettelegge for spredt fritidsbebyggelse i områder der det allerede finnes en del fritidsbebyggelse, men ikke er ønskelig å regulere et helt hyttefelt. Arealdelen skiller mellom områder der man kan vedlikeholde og eventuelt utvide eksisterende fritidsboliger, men hvor det ikke tillates bygging av nye fritidsboliger, og områder der det også tillates et begrenset antall nye fritidsboliger.

Denne tilnærmingen sikrer at utviklingen av spredt bolig- og fritidsbebyggelse i LNFR-områder er i tråd med kommunens målsettinger og tar hensyn til viktige landbruks-, natur-, friluft- og klimainteresser. Ved å

begrense nybygging og regulere omfanget av bebyggelse bidrar kommunen til å bevare det karakteristiske landskapet og sikre at infrastruktur og sosiale forhold kan håndteres på en forsvarlig måte.

Følgende områder som kommer frem av tabellen under er lagt inn og / eller videreført fra tidligere arealdel med tillatelse til utbygging.

LNFR- Spredt boligbebyggelse		
Betegnelse	Sted	Antall nye enheter som tillates
LSB1	Vatland	1
LSB2	Rosland	5
LSB3	Rekeland	2
LSB4	Litle Rosland	2
LSB5	Barstad	2
LSB6	Ålgård	2
LSB7	Mydland	6
LSB8	Birkeland / Vatland	1
LSB9	Årstad	4

LNFR – Spredt fritidsbebyggelse		
Betegnelse	Sted	Antall nye enheter som tillates
SF1	Vatland/Birkeland	5
SF2	Vatland	2
SF3	Øvre Saurdal	1
SF4	Håland	1
SF5	Lindland	1
SF6	Frøytlog	1

5.10.4 LNFR – SPREDT NÆRINGSBEBYGGELSE

Kommuneplanen har satt av et område for LNFR-spredt næringsbebyggelse på Vatland. Dette området er avsatt for å støtte den eksisterende etableringen som allerede er der. Planen hjelper til med å ivareta næringsvirksomheten. Det er ikke lagt opp til nye tiltak innenfor området og det er avsatt 13 daa til dette formålet.

5.10.5 FRILUFTSLIV

Sokndal har en rik natur og byr på en rekke naturopplevelser som spenner fra sjø og vassdrag til de høyeste fjelltoppene. Uansett om man befinner seg på sjøen eller i sentrum, er naturen alltid synlig.

I Sokndal kommune finnes det betydelige landarealer som gir gode muligheter for utøvelse av friluftsliv. Disse utmarksområdene er i hovedsak innenfor rammen av LNFR-formålet (Landbruk, natur, friluftsliv). Totalt er det 9 områder som er statlig sikret til friluftsmål.

De store utmarksområdene, i tillegg til de statlig sikrede friluftsområdene, utgjør verdifulle ressurser som allment tilgjengelige friluftsområder, både for generelt friluftsliv og fiske.

De viktigste turområdene er tydelig avgrenset i plankartet som sikrer at de blir synliggjort og ivaretatt på en hensiktsmessig måte.

Friluftsområder og grønne korridorer i tettbebygde områder blir ivaretatt eller vil bli ivaretatt gjennom egne reguleringsplaner. Dette for å sikre at disse områdene blir bevart og tilrettelagt for friluftsliv, slik at befolkningen kan nyte godt av disse grønne områdene.

5.10.6 NATUROMRÅDER

I Sokndal kommune er det flere naturområder med stor lokal, regional og nasjonal verdi. Innenfor disse naturområdene finnes et særegent plante- og dyreliv, samt unike landskapsutforminger og geologiske formasjoner.

5.11 BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG MED TILHØRENDE STRANDSONE

Fra tidligere kommuneplaner er de aller fleste vannforekomster merket som bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Dette er i hovedsak videreført ved rullering av kommuneplanen. Som en del av rulleringa er Guddalsvatnet lagt inn som drikkevann.

Enkelte områder i sjøen var avsatt til ferdsel og ankringspunkt uten at dette nødvendigvis var tilfellet. Dermed er områdene hvor dette var aktuelt også endret til formålet bruk og vern av sjø og vassdrag.

Sokndal kommune har i alle år vært tett tilknyttet sjøen. I kommuneplanens samfunnsdel legges det vekt på at det næringsareal for virksomheter med behov til sjøtilknytning skal ivaretas, innenfor omgivelsenes tålegrense. Samtidig skal det vektlegges sikkerhet, fremkommelighet og effektivitet for sjøtransport. På bakgrunn av dette er det vurdert behov for tilrettelagt areal til sjøbasert næring. Gjennom denne vurderingsprosessen ble det tydelig at kommunens behov mer eller mindre er dekket.

Det er imidlertid planlagt og vurdert at Holmen i Jøssingfjorden skal reserveres for næring, og det vil bli gitt tillatelse til utvidelse av området ved utfylling. Dette tiltaket har som formål å sikre tilstrekkelig grunnlag for drift av den sjøbaserte transporten til og fra virksomheten i området.

Ved å avsette Holmen til næring og tillate utfylling, åpnes det opp for økt areal til støtte for virksomhetens logistikk og sjøbaserte transportbehov. Utfyllingen vil sørge for at området får en adekvat infrastruktur og tilstrekkelig plass til å opprettholde en effektiv og bærekraftig drift.

Hensynet til næringsutvikling og behovet for en robust transportinfrastruktur veies mot miljømessige og økonomiske faktorer. Ved å legge til rette for utvidelse av Holmen gjennom utfylling, søkes det å oppnå en balanse mellom næringsinteresser og de nødvendige forutsetningene for en effektiv og forsvarlig drift.

5.11.1 STRANDSONEN

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, fastsatt den 28.05.2021, har som formål å tydeliggjøre den nasjonale arealpolitikken innenfor 100-metersbeltet langs sjøen. Disse retningslinjene fungerer som retningsgivende prinsipper for utarbeidelse av arealdelen i kommuneplanen.

I rulleringen er det lagt vekt på å bevare og beskytte de urørte områdene innenfor 100-metersbeltet. Ved bygging innenfor 100-metersbeltet hvor det ikke allerede foreligger tillatelse eller en egen plan, er det en forutsetning at nye tiltak plasseres i tilknytning til eksisterende tun. Dette er for å sikre en harmonisk

integrering av nye strukturer i det eksisterende landskapet, og for å ta hensyn til aspekter som landskap, natur, miljø og allmenne interesser. Målet er å forhindre nedbygging av mulig verdifulle sjønære områder.

I tråd med de statlige planretningslinjene skal kommuneplanens kart og bestemmelser angi byggeforbudsgrenser langs sjø og vassdrag. Fra pbl. §1-8 står det at «*Forbudet gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan*»

Generell buffersone for 100-metersbeltet mot sjø har blitt inkorporert i plankartet som bestemmelsesområde gjennom eget temakart. I tillegg er det laget et ekstra temakart som angir den funksjonelle strandsonen langs sjøen som tar hensyn til de områder hvor eksisterende bebyggelse eller gjeldende reguleringsplaner allerede har tillatt bygging innenfor 100-metersbeltet. Dette er kommuneplanens faktiske byggegrense mot sjø og vil være førende i forbindelse med fremtidige byggesøkaker og planarbeid.

Gjennom å implementere disse føringene i arealdelen, søker kommunen å sikre bevaring og tilgjengelighet av strandsonen som et verdifullt fellesområde. Dette gjøres ved å regulere og begrense utbygging og tiltak som kan ha negative konsekvenser for landskapet, miljøet og allmennhetens mulighet til å benytte strandsonen.

5.11.2 KYSTSONEN

Kystsonen omfatter de sjøområdene som er avgrenset mot land av kystkonturen. Kystkonturen defineres som grensen mellom land og sjø, som er bestemt gjennom målinger av høyvannstand over tid. Kystkonturen fungerer også som nedre grense for strandsonen. Overgangen fra kyst til elv oppstår der elven når samme høyde som kystkonturen.

Kystsonen er et viktig område som brukes til ulike aktiviteter som fiske, oppdrettsvirksomhet, industri, næringsvirksomhet, by- og tettstedsutvikling, kulturaktiviteter, fritidsbruk inkludert hytte- og båtliv, reiseliv og sjøtransport. Sjøarealene står imidlertid overfor betydelig press, da ulike interesser ofte konkurrerer om de samme områdene. Samtidig er det biologiske, kulturelle og landskapsmessige verdier i kystsonen som det er viktig å bevare.

I forhold til plassering og design av nye bygg i eksisterende og nye byggeområder ved sjøen, er det gitt spesifikke krav for å forhindre blant annet flomskader. For eksempel, i eksisterende byggeområder ved sjøen, skal gulvnivået i oppholds-, arbeids- og publikumsrom i nye bygg ikke være lavere enn kote +3. Dette er for å minimere risikoen for flomskader i bygningene.

I tillegg, i nye byggeområder hvor byggingen er planlagt lavere enn kote +5, skal det utarbeides en fagkyndig rapport. Denne rapporten skal dokumentere hvordan langsiktige flomhensyn er ivaretatt i planleggingen og utformingen av byggeområdet, for å sikre at nye utviklinger er robuste og motstandsdyktige mot fremtidige flomrisikoer.

Disse bestemmelsene gir veiledning og regulerer aktiviteter og tiltak som kan utføres i kystsonen for å sikre en bærekraftig og balansert utnyttelse av ressursene samtidig som hensynet til de biologiske, kulturelle og landskapsmessige verdiene ivaretas.

5.11.3 VANN OG VASSDRAG

Det finnes flere fiskerike vann og vassdrag i kommunen med bestander av blant annet laks og ørret. Disse vassdragene har en viktig økologisk funksjon og stor rekreativ verdi for befolkningen. Vassdragene med elver, bekker og vann samt kantsonen rundt vassdragene har samlet sett en stor verdi og må ivaretas gjennom helhetlig forvaltning. I planlegging og gjennomføring av tiltak i nærheten av vassdrag, er det viktig å ta hensyn til ulike reguleringsplaner og lovverk. Hvis det finnes en annen byggegrense som er fastsatt i en reguleringsplan vedtatt etter den nye plan- og bygningsloven av 27.06.2008, skal denne reguleringsplanen gjelde over kommuneplanens arealdel. Dette sikrer at de mest spesifikke og oppdaterte retningslinjene blir fulgt i planleggings- og byggeprosessen.

Tiltak som er planlagt langs vassdrag, skal vurderes nøye i henhold til vannressursloven § 11, samt tilhørende veiledere, inkludert veileder til vannressursloven og NVEs veiledere. Dette er for å sikre at tiltakene er i tråd med bestemmelsene og retningslinjene som gjelder for vassdrag, og for å beskytte vannressursene og det omkringliggende miljøet.

Videre, i tilfeller der en offentlig kjøreveg følger et vassdrag innenfor byggegrensen mot vassdraget, kan det vurderes å gi dispensasjon for spesifikke tiltak. Dette gir en viss fleksibilitet i planleggingen, men det er viktig at alle vurderinger og dispensasjoner gjøres med hensyn til å beskytte vassdraget og det omkringliggende miljøet.

6 SAMLEDE VIRKNINGER AV PLANEN

Kommuneplanens arealdel er å anse som en miljø- og klimavennlig plan, der naturmangfoldet er ivaretatt. Det er gjennomført utredninger og oppdatering av hensynsområder og andre soner slik at de grønne og blå interessene kan gi et godt grunnlag for arealforvaltning. I vedlagt ROS-analyse for kommuneplanen er det vurdert sumvirkningene av planen. Her legges det til grunn at de negative virkningene av bl.a. tapt areal, fragmentering og indirekte effekter fra planlagt utbygging må ses i sammenheng. Planens samlede virkninger er vurdert å være akseptable og eventuelle behov for tiltak er gitt gjennom planens bestemmelser, og vil ivretas i forbindelse med detaljregulering av de aktuelle områdene.

6.1 KOMMUNEPLANENS FORHOLD TIL FNS BÆREKRAFTMÅL, KOMMUNENS MÅL OG AREALSTRATEGI

I forbindelse med kommuneplanarbeidet er det etter vurdering av kommunens mål og arealstrategi prioritert 7 hovedmål og 16 delmål. Tabellen nedenfor lister opp de ulike målene satt opp mot strategien og hvordan kommuneplanen bidrar til å nå disse.

6.1.1 KOMMUNEPLANENS FORHOLD TIL FNS BÆREKRAFTMÅL 2, DELMÅL 2.3 OG 2.4.

Relevante delmål

Delmål 2,3:

Dette delmålet fokuserer på å doble produktiviteten og inntektene til småskala matprodusenter innen 2030. Dette inkluderer kvinner, urfolk, familiebruk, husdyrnomader og fiskere. Målet er å sikre sikker og lik tilgang til jord, andre produksjonsressurser og innsatsmidler, kunnskap, finansielle tjenester, markeder og muligheter for verdiøkning og sysselsetting utenfor landbruket.

Delmål 2,4:

Dette delmålet sikter mot å sikre bærekraftige systemer for matproduksjon innen 2030. Det omfatter innføring av robuste metoder som øker produktivitet og produksjon, opprettholder økosystemer, styrker tilpasningsevnen til klimaendringer, ekstremvær, tørke, oversvømmelser og andre katastrofer, og som gradvis forbedrer kvaliteten på land og jord.

Ivaretagelse av bærekraftsmål:

Bevaring av landbruksressurser (2.4): Ved å sette av områder som hensynssooner for landbruk, kan kommunen bidra til å bevare dyrket jord og fremme bærekraftig landbruk, noe som er i tråd med delmål 2.4. I tillegg har kommuneplanen frigjort 940 daa dyrket jord fra tidligere avsatte byggeområder. Dermed er mål om bevaring av landbruksressurser vurdert å være godt ivaretatt.

Støtte til tilpasning og innovasjon (2.3 og 2.4): Kommuneplanen inkluderer tiltak for å støtte landbrukssektoren i å tilpasse seg klimaendringer og fremme innovasjon og kunnskapsdeling, noe som er viktig for å oppnå både delmål 2.3 og 2.4.

Kommunens mål:

Ta vare på naturmangfoldet, landbruksressursene, kulturlandskapet og kulturmiljøet.

- Planen har samlet sett tatt hensyn til bevaring av dyrket jord ved frigjøre store områder som i gjeldende plan er avsatt til utbygging. Dette er i tråd med FNs bærekraftsmål 2, som fokuserer på bærekraftig landbrukspraksis og bevaring av økosystemer.
- Ved å gjennomgå eksisterende grunnlagskart og arealressurskart for å kontrollere nye og gamle avsatte arealer for hensynssoner for landbruk, naturlandskap, og kulturlandskap, sikrer planen bevaring av viktige landbruksressurser og bidrar bl.a. til å opprettholde et bærekraftig kulturlandskap.

Fremme helse, miljø og samfunnsikkerhet og ivareta klimahensyn

- Planen har retningslinjer og bestemmelser for behandling av søknader om tiltak i LNFR-områder hvor det er konflikt mellom jordbruk, friluftsliv og naturmiljø. Dette bidrar til å fremme en balanse mellom ulike samfunnsinteresser og sikrer en bærekraftig bruk av naturressurser.
- Ved å bevare dyrket jord og naturmangfold, bidrar planen indirekte til klimahensyn ved å opprettholde arealer som kan fungere som karbonlagre og støtte bærekraftig landbrukspraksis.

Tillate fradeling av tomter for oppføring av bolig i spesifiserte LNF-områder for å sikre mulighet for boligbygging og gode generasjonsskifter i kommunens bygder

- Planen legger til rette for bosetting i kommunens bygder ved å avsette areal til boligbygging og spredt boligbygging. Dette støtter delmål 2.3 i FNs bærekraftsmål ved å styrke lokal produksjon og bidra til bærekraftig rural utvikling.
- Ved å tillate fradeling av tomter for oppføring av boliger i spesifiserte LNF-områder, støtter planen gode generasjonsskifter og bidrar til å opprettholde levedyktige rurale samfunn.

Konklusjon: Kommuneplanens arealdel viser en balansert tilnærming som ivaretar både lokale og globale bærekraftsmål. Planen er utarbeidet med hensyn til landbruksressurser, naturmangfold, kulturlandskap og samfunnsutviklingsbehov, og fremmer en bærekraftig tilnærming til arealbruk og utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål 2, delmål 2.3 og 2.4, samt kommunens egne målsetninger.

6.1.2 KOMMUNEPLANENS FORHOLD TIL FNS BÆREKRAFTMÅL 6, DELMÅL 6.6

Relevante delmål

Delmål 6.6 av FNs bærekraftsmål 6 fokuserer på beskyttelse og gjenoppretting av vannrelaterte økosystemer, inkludert fjell, skoger, våtmarker, elver, akviferer og innsjøer, innen 2020. Dette delmålet understreker viktigheten av å bevare disse naturlige ressursene og økosystemene for å opprettholde en sunn planet og sikre bærekraftig vannforvaltning.

Ivaretagelse av bærekraftsmål

Bevaring av naturlige vannkilder (6.6): Identifisere, beskytte og bevare viktige vannkilder og vassdrag i kommunen for å sikre bærekraftig vannforsyning og bevare biologisk mangfold. Dette er blant annet gjort ved å avsette Guddalsvannet som drikkevannskilde og implementering av sikringsone nedslagsfelt for drikkevann. Guddalsvannet var ikke avsatt som drikkevannskilde i tidligere kommuneplaner.

Fremme av bærekraftig arealbruk (6.6): Utvikle retningslinjer og bestemmelser for arealbruk som tar hensyn til vannressurser og økosystemer, og som fremmer bærekraftig utvikling og bruk av land og vannressurser.

Til sikringssone nedslagsfelt for drikkevann følger det et bestemt sett med bestemmelser som ivaretar vannressursens kvalitet og forhindrer menneskelig påvirkning av kilden. Dette omfattes og ivaretas i tillegg av vannressursloven.

Kommunens mål:

Fremme helse, miljø og samfunnsikkerhet og ivareta klimahensyn

Helse: Ved å sikre kvaliteten på drikkevannskildene, som Guddalsvannet, beskyttes folkehelsen mot vannbårne sykdommer og forurensninger. Dette bidrar til et trygt og sunt drikkevann for befolkningen.

Retningslinjer som fremmer bærekraftig arealbruk bidrar til å minimere forurensning og bevare renheten i vannkilder, som igjen beskytter folkehelsen.

Sikringssoner bidrar til å beskytte vannkilder mot forurensning og sikrer dermed vannkvaliteten og folkehelsen.

Miljø: Bevaring av biologisk mangfold i vassdragene støtter et rikt og variert økosystem, som er grunnleggende for et sunt og bærekraftig miljø.

Bærekraftig arealbruk bidrar til å minimere negative miljøpåvirkninger, som erosjon, habitatødeleggelse og vannforurensning, og støtter dermed et sunt økosystem.

Ved å begrense menneskelig aktivitet i sikringssonene, beskyttes økosystemene rundt vannkildene, og det biologiske mangfoldet bevares.

Samfunnsikkerhet: Ved å beskytte vannkilder, sikres en stabil og pålitelig vannforsyning, som er kritisk for samfunnets funksjon og beredskap i nødsituasjoner.

Gjennom veloverveid arealbruk kan risikoen for naturkatastrofer, som flom og jordskred, reduseres, og samfunnets motstandsdyktighet styrkes.

Sikringssoner bidrar til å opprettholde en pålitelig vannforsyning ved å forhindre forurensning og degradering av vannkildene.

Konklusjon

Ved å implementere disse tiltakene i kommuneplanens arealdel, Blir kommunens mål om å fremme helse, miljø og samfunnsikkerhet, samt ivareta klimahensyn, effektiv ivaretatt. I tillegg vil den hjelpe kommunen i å oppnå delmål 6.6 i FNs bærekraftsmål og fremme bærekraftig forvaltning av vannressurser og økosystemer.

6.1.3 KOMMUNEPLANENS FORHOLD TIL FNS BÆREKRAFTMÅL 8, DELMÅL 8.3 OG 8.4

Relevante delmål

Delmål 8.3: Dette delmålet fokuserer på å fremme utviklingsorienterte politikk som støtter produktive aktiviteter, anstendig jobbskaping, entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, og oppfordrer til formalisering og vekst av mikro-, små- og mellomstore bedrifter, inkludert gjennom tilgang til finansielle tjenester.

Delmål 8.9: Dette delmålet handler om å utarbeide og implementere politikk for å fremme bærekraftig turisme som skaper jobber og fremmer lokal kultur og produkter.

Ivaretagelse av bærekraftsmål

Tilrettelegging for overnatting og turisme (8.9):

- Ved å tilpasse bestemmelser som åpner for overnatting og legger til rette for nye områder for turisme, som feltet ved innfarten til Jøssingfjorden (KU. Nr. 22), støtter planen bærekraftig turisme (8.9) og bidrar til å gjøre Sokndal til en attraktiv turistdestinasjon.

Fokus på fritidsboliger (8.3 og 8.9):

- Planen har vurdert og tilrettelagt for en rekke fritidsboligområder, noe som kan bidra til å fremme lokal økonomi, entreprenørskap og jobbskaping (8.3), samtidig som det styrker Sokndals posisjon som en attraktiv kommune for rekreasjon og turisme (8.9).

Næringsutvikling (8.3):

- Ved å legge til rette for utvidelser av næringsområder, som Holmen, Drageland og Titania sitt område på Tellenes, støtter planen utviklingen av et variert og bærekraftig næringsliv (8.3), og bidrar til å skape og bevare arbeidsplasser i kommunen.

Innbyggerinvolvering (8.3):

- Planen har gitt innbyggerne muligheter til å komme med innspill til planarbeidet, både gjennom innbyggermøter og varsel på hjemmeside og lokalavisen. I tillegg ble det gitt ekstra invitasjon til å komme med innspill for fritidsbebyggelse. Denne invitasjonen ble også varslet i lokalavisen og publisert på hjemmesiden. I tillegg ble næringslivet tilskrevet i eget brev. Medvirkningen som har vært lagt til grunn i planprosessen fremmer en inkluderende og bærekraftig urbanisering og kapasitetsbygging i samfunnet (8.3).

Bærekraftig arealbruk (8.3):

- Ved å vurdere og revidere ubebygde og uregulerte arealer, og ved å fokusere på bærekraftig utvikling og bruk av land og ressurser, støtter planen en bærekraftig og fleksibel infrastrukturutvikling (8.3).

Kommunens mål:

Sokndal skal være en nasjonalt og internasjonalt anerkjent turistvennlig og opplevelsesrik kommune

ikke nødvendigvis direkte anvendelig mot Arealdelen. Det er lagt ned arbeid i å tilpasse bestemmelsene til formål som åpner for overnatting. I tillegg er det lagt til rette for et helt nytt felt til tursime og utleie av hytter på toppen av Bu, ved innfarten til Jøssingfjorden.

Det er iht. gjeldende planverk i kommunen 99 ubebygde, regulerte hyttetomter.

I tillegg er det en stor andel areal som ikke er regulert gjennom egen plan, som i dag står uberørt. Alle disse er vurdert, hvor enkelte er tatt helt ut som følge av manglende gjennomføring. I tillegg har arbeidet med kommuneplanen gitt egne muligheter til innbyggerne for å komme med innspill om fritidsbebyggelse. Det er tatt inn en rekke områder med mulighet for regulering og fremtidig bruk til fritidsboligformål.

Kommunens mål om å ha stor tilgang på fritidsboligtomter er dekket.

Ta vare på og utvikle nye arbeidsplasser basert på et variert og bærekraftig næringsliv.

Kommuneplanen ivaretar Sokndal kommunes mål om å utvikle nye arbeidsplasser basert på et variert og bærekraftig næringsliv gjennom en rekke strategiske tiltak og planleggingsinitiativer. Planen fremmer diversifisering av næringslivet ved å legge til rette for utvidelser og nye etableringer innen ulike sektorer som turisme, industri, og service. Turisme og fritidsaktiviteter, hvor planen tilrettelegger for overnatting, turisme, og fritidsboliger, styrker turistsektoren og bidrar til å skape nye arbeidsplasser og styrke lokaløkonomien.

Videre styrker planen eksisterende næringsområder ved å legge til rette for utvidelser, som for eksempel ved Holmen i Jøssingfjorden og Titania på Tellenes, og stimulerer dermed til vekst og utvikling i etablerte næringer. Planen har også et sterkt fokus på bærekraft, og vektlegger bærekraftig bruk av land og ressurser, og støtter utviklingen av næringer som opererer i tråd med bærekraftige prinsipper.

involvering av lokalsamfunnet i planprosessen bidrar til at næringsutviklingen er tilpasset det lokale behovet og muligheter, og bidrar til en mer robust og bærekraftig økonomisk utvikling. Kommunens infrastruktur har begrenset kapasitet og det forventes at mye av industritransporten vil gå via sjøen. Gjennom å åpne for etablering av nødvendig infrastruktur både til landbasert og sjøbasert transport, støtter planen næringsutvikling og gjør det lettere for bedrifter å etablere seg og operere effektivt i kommunen. Samlet sett bidrar disse tiltakene til å realisere kommunens mål om et variert og bærekraftig næringsliv med nye arbeidsplasser.

Gjennom disse tiltakene og vurderingene bidrar kommuneplanen til å oppfylle både FNs bærekraftsmål og kommunens egne mål ved å fremme en bærekraftig, fleksibel og inkluderende økonomisk vekst og utvikling.

6.1.4 KOMMUNENS FORHOLD TIL FNS BÆREKRAFTMÅL 11, DELMÅL 11.1, 11.2, 11.3, 11.4 OG 11.7

Relevante delmål:

Delmål 11.1:

Sikre at alle mennesker har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger og grunnleggende tjenester, og oppgradere «slumområder».

Delmål 11.2:

Tilby tilgang til trygge, rimelige, tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer for alle, og forbedre veisikkerheten, med spesiell oppmerksomhet mot behovene til de som er sårbare, som kvinner, barn, personer med funksjonshemninger og eldre.

Delmål 11.3:

Styrke inkluderende og bærekraftig urbanisering og kapasitet for deltakende, integrert og bærekraftig menneskelig bosettingsplanlegging og forvaltning i alle land.

Delmål 11.4:

Styrke anstrengelsene for å beskytte og bevare verdens kulturarv og naturarv.

Delmål 11.7:

Gi universell tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige, grønne og offentlige rom, spesielt for kvinner, barn, eldre og personer med funksjonshemninger.

Ivaretagelse av bærekraftsmål:

Universell tilgjengelighet og inkludering (11.2, 11,3 11.7):

- Planen legger vekt på universell utforming, som sikrer tilgjengelighet for alle, inkludert eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Dette er i tråd med delmål 11.2 og 11.7, som fokuserer på å gi alle tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige, grønne og offentlige rom.
- Planen fremmer et inkluderende, levende og mangfoldig lokalsamfunn uten sosiale skiller, og legger til rette for flerbruk og møter på tvers av generasjoner.

Bolig og grunnleggende tjenester (11.1):

- Kommunen har tilstrekkelige områder for boligbygging, med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar befolkningens mangfold. Samtidig er det noe manglende tilbud innenfor sentrumskjernen som har medført at vurdering av innspill, til tross for konflikt med andre forhold, har blitt anbefalt avsatt i forbindelse med rulleringen. (jfr. KU.nr. 30) kommuneplanens avsatte formål og strategi er i samsvar med delmål 11.1, som sikrer mot å sikre tilgang for alle til adekvat, trygg og rimelig bolig og grunnleggende tjenester.

Bærekraftig urbanisering og kapasitetsbygging (11.3):

- Planen har en inkluderende og deltakende planleggingsprosess, og vurderer alle innspill likt, noe som fremmer bærekraftig urbanisering og kapasitetsbygging i tråd med delmål 11.3.

Bevaring av kultur- og naturarv (11.4):

- Planen tar vare på naturmangfoldet, kulturlandskapet og kulturmiljøet, og sikrer verdiene i fredede kulturminner og bevaringsverdige kulturmiljøer. Dette er i samsvar med delmål 11.4, som fokuserer på å styrke innsatsen for å beskytte og bevare verdens kultur- og naturarv.

Bærekraftig transport (11.2):

- Planen legger til rette for redusert transportbehov gjennom samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, med vekt på mobilitet til fots og med sykkel. Dette støtter delmål 11.2, som fokuserer på å tilby tilgang til trygge, rimelige, tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer for alle.

Grønn og offentlig plass (11.7):

- Planen sikrer og videreutvikler en overordnet, lokal grønnstruktur med trygge forbindelser til boområdene, og fremmer tilgang til grønne og offentlige rom for alle.

Kommunens mål:

Senter- og stedsutvikling skal sikre universell tilgjengelighet, tilrettelegge for flerbruk og møter på tvers av generasjoner og ivareta lokale naturkvaliteter, tilrettelagt for et samfunn der en større andel innbyggere er eldre.

Kommuneplanen legger til rette for en senter- og stedsutvikling som sikrer universell tilgjengelighet, og som er tilpasset et samfunn der en større andel av innbyggerne er eldre. Dette oppnås ved å avsette sentrumsnære arealer med bestemmelser som åpner for den tiltrengte utnyttelsen.

Utvikle boområder med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

Planen fremmer utviklingen av boområder med varierte boligtyper og strukturer, noe som ivaretar mangfoldet i befolkningen. Dette er synliggjort gjennom en gjennomgang av eksisterende boligområder og tomtereserver, og ved å sikre at det er tilstrekkelig med områder for boligbygging, hvor antall enheter, valg av type bolig, utforming og bruk avklares i forbindelse med egen detaljregulering.

Inkluderende, levende og mangfoldig lokalsamfunn uten sosiale skiller.

Kommuneplanen støtter utviklingen av et inkluderende, levende og mangfoldig lokalsamfunn uten sosiale skiller. Dette er ivaretatt gjennom åpne og inkluderende planprosesser, hvor alle innspill er vurdert likt, og det har vært muligheter for innbyggerne å delta i planleggingsprosessen.

Sikre og videre utvikle overordnet, lokal grønnstruktur med trygge forbindelser til boområder.

Planen sikrer og videreutvikler en overordnet, lokal grønnstruktur med trygge forbindelser til boområder. Ved å ikke avsette nye utbyggingsområder på arealer som har stor verdi som grøntområde eller for friluftsliv, sikrer planen at viktige grønnstrukturer bevares. Videre er områder med spesiell verdi for friluftsliv avsatt som hensynssoner, noe som bidrar til å opprettholde og styrke den overordnede grønnstrukturen og fremme trygge og tilgjengelige forbindelser til og mellom boområder.

Universell utforming skal legges til grunn i planlegging av omgivelser og bebyggelse.

Universell utforming er et grunnleggende prinsipp som er lagt til grunn i planleggingen av omgivelser og bebyggelse, noe som sikrer tilgjengelighet for alle, inkludert eldre og personer med nedsatt funksjonsevne.

Redusere transportbehovet gjennom samordnet bolig- areal og transportplanlegging med vekt på mobilitet til fots og med sykkel.

Planen legger til grunn prinsipper som reduserer transportbehovet, gjennom samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, med en vektlegging på mobilitet til fots og med sykkel. Dette er reflektert i vurderingen av eksisterende arealreserver, hvor gangavstand og tilgjengelighet til holdeplasser og skoler er vektlagt.

Ta vare på naturmangfoldet, landbruksressursene, kulturlandskapet og kulturmiljøet.

Kommuneplanen foreslår en rekke tiltak for å bevare naturmangfoldet, landbruksressursene, kulturlandskapet og kulturmiljøet. Fredede kulturminner, bevaringsverdige kulturmiljøer og områder med stor verdi for naturmangfoldet er sikret gjennom disse hensynssonene og bestemmelsene. Ved å legge vekt på å unngå konflikter mellom jordbruk, friluftsliv og naturmiljø, og ved å implementere bestemmelser som er i tråd med regionale og lokale kulturminneplaner, sikrer kommuneplanen en balansert og bærekraftig forvaltning av kommunens natur- og kulturarv.

Konklusjon

Gjennom disse strategiene og tiltakene bidrar kommuneplanen til å realisere både kommunens egne mål og FNs bærekraftsmål 11, ved å fremme en bærekraftig urban utvikling som er inkluderende, trygg, motstandsdyktig og bærekraftig. Samtidig er det viktig å erkjenne at Sokndal kommune har begrenset med muligheter for kollektivtransport og er ikke tilknyttet annen offentlig transport enn buss. Kommuneplanen legger opp til en variasjon av sentrumsnære boligområder, samtidig som den fortsetter å styrke mulighetene for bosetting «på landet». Hoved reisemiddel er ventet å være bil og det må derfor legges til rette for at bilbruken ikke forhindres, samtidig som man forsøker å begrense nødvendigheten av den. Dette er en balanse som har fulgt kommuneplanen ved vurdering av nye og eksisterende boligområder, og har også vært med i den samlede vurderingen som enten har resultert i avsetting av nye og fjerning eller bevaring av gamle områder for boligbebyggelse.

6.1.5 KOMMUNEPLANENS FORHOLD TIL BÆREKRAFTMÅL 12, DELMÅL 12.2

Relevante delmål

Delmål 12.2: Innen 2030 oppnå en bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser.

Ivaretagelse av bærekraftsmål (12.2)

Kommuneplanen bygger på en gjennomtenkt strategi for håndtering og anvendelse av naturressurser, i samsvar med de bærekraftsprinsippene som er uthevet i FNs bærekraftsmål 12, delmål 12.2. Planen oppnår en balanse mellom økonomisk vekst og jobbskaping, samtidig som den understreker viktigheten av å bevare naturressurser og miljøkvaliteter for kommende generasjoner.

Kommunens mål:

Ta vare på kulturminner, naturmiljø og kulturlandskapet gjennom bruk.

Planen avsetter ikke nye utbyggingsområder innenfor viktige naturressursområder, inkludert gyte- og oppvekstområder for torsk. Den beskytter og bevarer kulturlandskapet og naturmiljøet ved å forhindre utbygging som kan forstyrre disse sensitive og verdifulle områdene.

Ta vare på naturmangfoldet, landbruksinteresser, kulturlandskapet og kulturmiljøet

Planen har en bevisst tilnærming til råstoffutvinning. Selv om det er gjort unntak for visse områder som Sandbekk for fremtidig gruvedrift, er det en generell tilbakeholdenhet mot å avsette nye områder for råstoffutvinning. Dette beskytter landbruksinteresser og naturmangfoldet ved å begrense industriell aktivitet i sensitive områder. I tillegg er det redusert så mye som 940 daa areal som tidligere var avsatt til utbygging innenfor områder for dyrket jord.

Ved å fjerne de tidligere avsatte områdene fra planen på grunn av manglende gjennomføring, sikrer planen mulighet for andre mer levedyktige prosjekter kan gå videre. Dette bidrar til en mer forsiktig og bærekraftig bruk av kommunens naturressurser og land.

Konklusjon

Samlet sett bidrar kommuneplanen til en balansert og bærekraftig tilnærming til bruk og forvaltning av naturressurser og kulturarv, som er i tråd med kommunens overordnede mål og prinsippene for bærekraftig utvikling. Når det gjelder sumvirkningene av jordbruk, er denne vurdert som akseptabel og det vil bli videre ivaretatt med detaljreguleringsplaner.

6.1.6 KOMMUNEPLANENS FORHOLD TIL FNS BÆREKRAFTMÅL 13, DELMÅL 13.1 OG 13.3

Relevante delmål

Delmål 13.1: Styrke motstandsdyktighet og tilpasningsevne til klimarelaterte farer og naturkatastrofer i alle land.

Delmål 13.3: Forbedre utdanning, øke bevisstheten og menneskelig og institusjonell kapasitet på klimaendringstiltak, klimakriseforebygging, reduksjon og tidlig varsling.

Ivaretagelse av bærekraftsmål

Forebygging av naturfarer (13.1):

Planen har hatt som prinsipp å unngå og avsette nye utbyggingsområder i områder som er utsatt for naturfarer som havnivåstigning, flom, ras, skred, stormflo og erosjon. Dette er et viktig skritt for å minimere risikoen for skade på infrastruktur og befolkning som følge av klimaendringer. Samtidig har det for å imøtekomme andre målsettinger blitt vurdert som nødvendig i enkelte tilfeller. Disse områdene er ilagt strenge krav til bla. Flomsikker byggehøyde som skal ivaretas og sikres gjennom fremtidig detaljregulering.

Klimatilpasning og samfunnssikkerhet (13.1 og 13.3):

Kommuneplanen har oppdatert flomsoner og inkludert bestemmelser og retningslinjer som sikrer bebyggelse og anlegg mot naturfarer. Dette inkluderer tiltak som er i tråd med anbefalinger fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), og som bidrar til å styrke samfunnets motstandsdyktighet mot klimarelaterte farer.

Det er også satt generelle rekkefølgekrav for nye planer, som sikrer tilfredsstillende løsninger for håndtering av overvann, noe som er essensielt for å forebygge flomskader og andre klimarelaterte risikoer.

Bevaring av grønnstruktur (13.1):

Planen har vurdert områder med dårlige forutsetninger for vegforbindelse eller andre begrensninger, og noen eksisterende utbyggingsområder er foreslått endret til landbruks-, natur- og friluftsområder eller andre typer grønnstruktur. Dette bidrar til å bevare naturlige habitater og økosystemer, som igjen styrker samfunnets motstandsdyktighet mot klimaendringer.

Kommunens mål

Bærekraftig klima- og energipolitikk:

Planens håndtering av avsatte byggeområder innenfor faresoner for naturfarer som flom, ras og stormflo, bidrar til en bærekraftig arealbruk som minimerer sårbarheten overfor klimaendringer.

Implementeringen av rekkefølgekrav som sikrer tilfredsstillende løsninger for overvannshåndtering, bidrar også til en bærekraftig klima- og energipolitikk ved å forebygge flomskader og fremme bærekraftig vannforvaltning.

Sikre utsatt bebyggelse mot flom, ras og andre uønskede hendelser. Lokalisere og utvikle utbyggingsområder tilpasset konsekvenser av klimaendringer

I kommuneplanen er alle flomsoner oppdatert iht. nyeste kartlegginger. I tillegg er det gitt bestemmelser som sikrer bebyggelse og anlegg mot naturfarer, noe som direkte bidrar til å sikre utsatt bebyggelse.

Planen avsetter i hovedsak ikke nye utbyggingsområder innenfor fareutsatte områder. Men det er enkelte unntak og fremdeles områder som videreføres fra tidligere rullinger som ligger i slike fareområder. Disse områdene har ekstra utredningskrav knyttet til seg og kan ikke bygges ut før hensynet er ivarettatt.

Fremme helse, miljø og samfunnssikkerhet og ivareta klimahensyn:

Planen fremmer helse og samfunnssikkerhet ved å inkludere bestemmelser som sikrer bebyggelse mot naturfarer og ved å legge til rette for trygge løsninger for overvannshåndtering.

Ved å bevare grønnstrukturer og unngå utbygging i områder med viktige naturressurser, bidrar planen også til å ivareta miljøet og klimahensyn, og støtter dermed et sunt og bærekraftig samfunn.

Konklusjon:

Kommuneplanen har tatt en helhetlig tilnærming til klimatilpasning, ved å integrere strategier og bestemmelser som forebygger risiko knyttet til naturfarer, styrker samfunnets motstandsdyktighet, og fremmer bevaring av naturlige friområder og grønnstruktur. Dette er i tråd med kommunens målsetning og bidrar samtidig til å oppnå bærekraftmål 13, og sikrer at samfunnet er bedre forberedt på å møte utfordringene som klimaendringene bringer med seg.

6.1.7 KOMMUNEPLANENS FORHOLD TIL FNS BÆREKRAFTMÅL 15, DELMÅL 15.1, 15.5 OG 15.9

Relevante delmål:**Delmål 15.1:**

Dette delmålet handler om å sikre bevaring, gjenoppretting og bærekraftig bruk av terrestriske og innlands ferskvannøkosystemer og deres tjenester, særlig skoger, våtmarker, fjell og tørrland, i tråd med forpliktelser under internasjonale avtaler.

Delmål 15.5:

Dette delmålet fokuserer på å redusere tapet av naturlige habitater og stoppe tap av biologisk mangfold, og utryddelse av truede arter, samt å innføre tiltak for å hindre innføring av og håndtere invaderende fremmede arter.

Delmål 15.9:

Dette delmålet handler om å integrere økosystem- og biologisk mangfoldverdier i nasjonal og lokal planlegging, utviklingsprosesser, fattigdomsreduksjonstrategier og regnskap.

Ivaretagelse av bærekraftsmål:**Bevare og gjenopprette landområder (15.1):**

Kommuneplanen har frigjort 940 daa dyrket jord og avsatt om lag 16 daa dyrket jord til nye utbyggingsområder. Det er ellers ikke avsatt nye utbyggingsområder i områder med viktige naturressurser. Dette ivaretar i sum målet om å bevare og gjenopprette landområder og er i tråd med kommunens mål om å ta vare på naturmangfoldet og kulturlandskapet.

Redusere tap av naturlig habitat og biologisk mangfold (15.5):

Kommuneplanen har tatt hensyn til viktige naturressurser og biologisk mangfold ved ikke å avsette nye områder for utbygging som ville påvirket disse negativt. Dette bidrar til å redusere tapet av naturlige habitater og biologisk mangfold, og er i tråd med kommunens mål om å bevare naturmiljø og kulturlandskap.

Integrere økosystem og biologisk mangfold (15.9):

Kommuneplanen har en integrert tilnærming der hensynet til økosystemer og biologisk mangfold er inkludert i planleggings- og beslutningsprosesser. Dette er synlig gjennom kommunens mål om å sikre og videreutvikle en overordnet, lokal grønnstruktur med trygge forbindelser til boområder, og å ta vare på naturmangfoldet og kulturlandskapet.

Kommunens mål:**Ta vare på kulturminner, naturmiljø og kulturlandskapet gjennom bruk.**

Kommuneplanen har ikke avsatt nye utbyggingsområder i områder med viktige naturressurser, og har dermed tatt vare på eksisterende kulturminner, naturmiljø og kulturlandskap. Dette bidrar til bevaring gjennom ansvarlig bruk og forvaltning.

Ta vare på naturmangfoldet, landbruksinteresser, kulturlandskapet og kulturmiljøet.

Gjennom håndteringen av eksisterende og nye utbyggingsområder, ivaretar planen naturmangfoldet og landbruksinteressene. Samtidig bidrar den også til bevaring av kulturlandskapet og kulturmiljøet.

Sikre og videre utvikle overordnet, lokal grønnstruktur med trygge forbindelser til boområder.

Planen har vurdert eksisterende arealreserver og lagt vekt på gangavstand og tilgjengelighet, noe som bidrar til å sikre og videreutvikle en overordnet, lokal grønnstruktur med trygge forbindelser til boområder.

Konklusjon:

Kommuneplanen tar hensyn til en bærekraftig bruk av land og naturressurser. Den følger FNs bærekraftsmål 15 ved å ta vare på og forbedre landområder, minske tapet av naturlige habitater og det biologiske mangfoldet, og inkludere verdier fra økosystemer og biologisk mangfold i planleggingsprosessen. Dette passer godt med kommunens egne mål om å beskytte kulturminner, naturmiljøer og kulturlandskap, og å opprettholde et sterkt og lokalt fokus på grønne områder.

